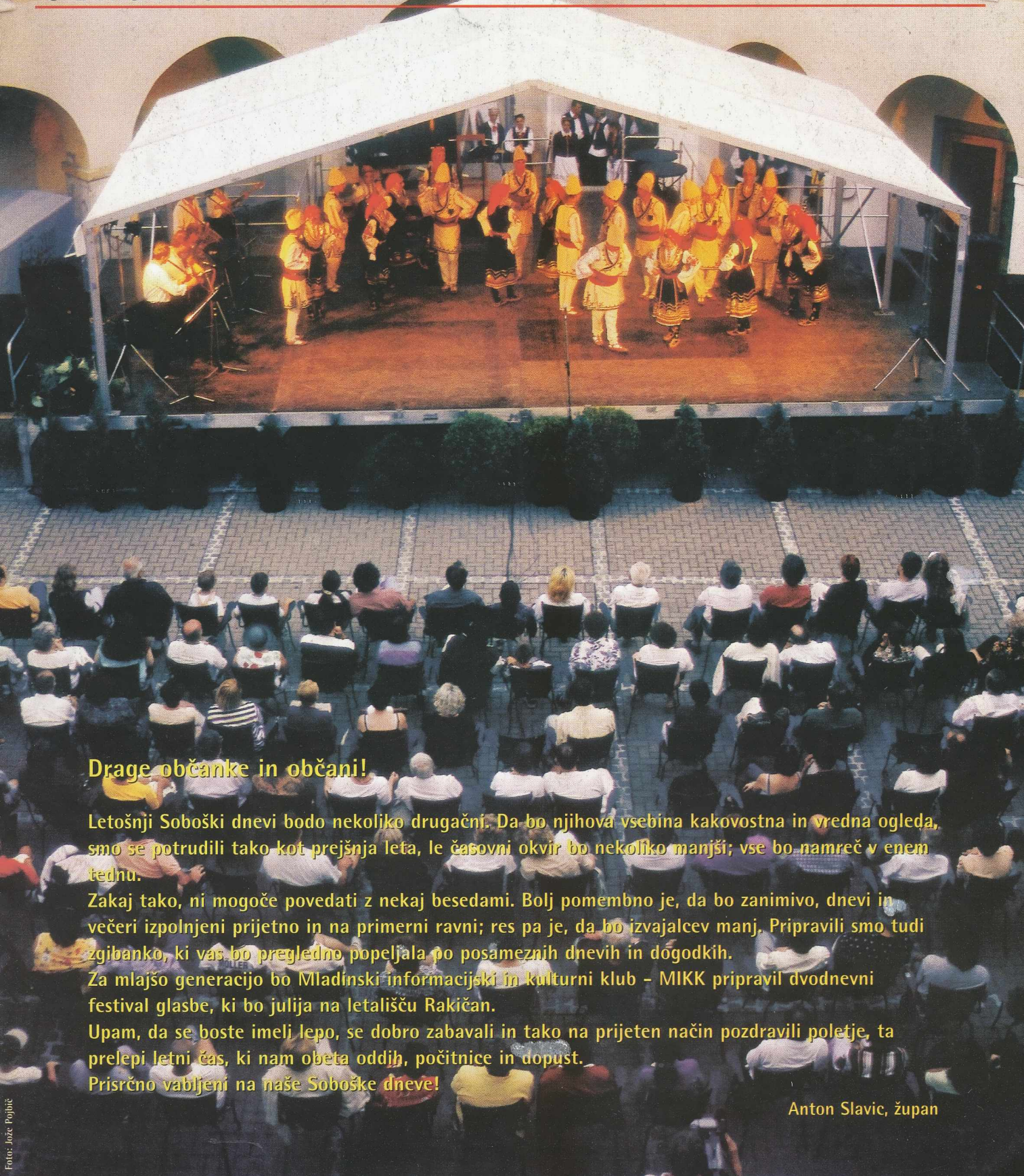

SOBOŠKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

Drage občanke in občani!

Letošnji Soboški dnevi bodo nekoliko drugačni. Da bo njihova vsebina kakovostna in vredna ogleda, smo se potrudili tako kot prejšnja leta, le časovni okvir bo nekoliko manjši; vse bo namreč v enem tednu.

Zakaj tako, ni mogoče povedati z nekaj besedami. Bolj pomembno je, da bo zanimivo, dnevi in večeri izpolnjeni prijetno in na primerni ravni; res pa je, da bo izvajalcev manj. Pripravili smo tudi zgibanko, ki vas bo pregledno popeljala po posameznih dnevih in dogodkih.

Za mlajšo generacijo bo Mladinski informacijski in kulturni klub - MIKK pripravil dvodnevni festival glasbe, ki bo julija na letališču Rakičan.

Upam, da se boste imeli lepo, se dobro zabavali in tako na prijeten način pozdravili poletje, ta prelepi letni čas, ki nam obeta oddih, počitnice in dopust.

Prisrčno vabljeni na naše Soboške dneve!

Anton Slavic, župan

Malčki v vrtcih mestne občine

Razstave in nastopi se vrstijo

Vrtec Murska Sobota z enotami Miške, Ringa raja, Gozdček in Potoček v Murski Soboti, Krtek v Bakovcih, Srnice v Krogu in Veveričke v Rakičanu je svojo dejavnost in raznoliko dejavnost predstavil javnosti 11. maja letos v soboškem BTC-ju.

Na razstavnih panojih v prvem nadstropju so v sliki in besedi predstavili obogatitvene dejavnosti v vrtcu: pevski zbor, lutkarstvo, naravoslovje, ples, šport, likovna ustvarjalnost, ciciban - planinec, pravljicarstvo in računalništvo. Nato je sledil še nastop številnih skupin malčkov. Pod vodstvom upokojene vzgojiteljice Marjane Škrilec sta nastopila otroška pevska zborčka Ptički in Črički. Pod mentorskim vodstvom vzgojiteljice Dragice Zonik je lutkovna skupina Frnikola zaigrala lutkovno igrico Staše Tkalec Za ograjo sosedovega vrta, zaplesala je še plesna skupina z vzgojiteljico Zdenko Barber, ljudske rajalne igre pa je predstavila plesna skupina vzgojiteljice Irme Cigut.

Cvetlični venčki

22. maja je v rakičanskem parku sledila tradicionalna rekreativno-zabavna prireditev Zlati sonček, ki jo soboški Vrtec že četrto leto redno izvaja kot program s športno vsebino za predšolske otroke. Tako so malčki iz vseh enot soboškega Vrtca krenili peš proti rakičanskemu parku. Pridružili so se jim še najmlajši iz tamkajšnje enote Veveričke in pomerili so se v najrazličnejših tekmovalnih igrah. Veseli so bili tudi pevke Romane Krajncan.

Dan pozneje so malčki uredili še zeliščne gredice pri svojih vrtcih. Posadili so kar 20 različnih zeliščnih grmov, ki jih bodo

Folklor.

Zeliščne gredice

spremljali pri rasti, pozneje pa iz njih kuhali tudi čaje in krepilne napitke.

Za strokovno rast kolektiva oziroma zaposlenih v Vrtcu Murska Sobota je poskrbljeno z vključitvijo v projekt Mreže učečih se šol. V Sloveniji je v to obliko izobraževanja, ki temelji na izobraževanju višjega nivoja, vključenih malo vrtcev. Mrežo koordinira Šola za ravnatelje, ki razpisuje izobraževanje po katalogu stalnega strokovnega izpopolnjevanja pedagoških delavcev. Usposablja razvojne time v šolah in vrtcih ter organizira izobraževanje

Zlati sonček 2002

učiteljskih oziroma vzgojiteljskih zborov. Posamezniki, ki se vključijo v ta projekt, dvignejo lastno kakovost strokovnega znanja, s tem pa tudi strokovno delo z najmlajšimi.

25. maja so del v začetku prispevka omenjene razstave iz BTC-ja preselili v prostore Osnovne šole Puconci na tamkajšnje srečanje mladih tehnikov, kjer so dodali še izdelke iz tehniške dejavnosti malčkov.

V ponedeljek, 3. junija, je starejša skupina malčkov iz vrtca Romano na Pušči obiskala Kekčevo deželo v Kranjski Gori. Pod mentorstvom vzgojiteljice Marjane Švec je kar 40 udeležencev, otrok in njihovih staršev, spoznalo kraje, ki jih je v zgodbah o junaštvih Kekca in njegovih prijateljev popisal Josip Vandot.

Filip Matko

Če sem uvodne misli k prejšnji številki Soboških novin končeval z željo po čim bolj uspešnem "finišu" vseh, ki gulite šolske klopi, je zdaj vsaj vam, učenke in učenci (dijakinje in dijaki) že malo lažje. Čas je za misel na počitek, za misel, kako kar najbolj prijetno preživeti za mnoge najlepše obdobje v koledarskem letu - poletje. Pa seveda to ne velja le za šolarje, pač pa za vse vas, ki ste prejeli 27. številko Soboških novin. Značilno je, da je za vse prebivalce mestne občine Murska Sobota (pa tudi za številne druge) vsaj na simbolni ravni začetek brezskrbnejših dni tudi začetek zdaj že uveljavljenih Soboških dnevov. Tradicija ostaja, čeprav so letos prireditve za mlade julija (na rakičanskem letališču), vsi drugi pa pridete na svoj račun zadnji teden v juniju. Tokratne Soboške novine so zato predvsem servis za vse, ki si boste izbrali vsaj eno iz palete prireditev. Prilagamo posebno zgibanko, za katero vam priporočam, da jo imate v naslednjih dneh vedno pri sebi, da ne zamudite prav tistega, kar mislite, da bi si bilo prav ogledati. Dodajamo tudi informacije, ki niso zabavne, a so zato toliko bolj koristne. V strokovnih službah so namreč pripravili podrobno predstavitev

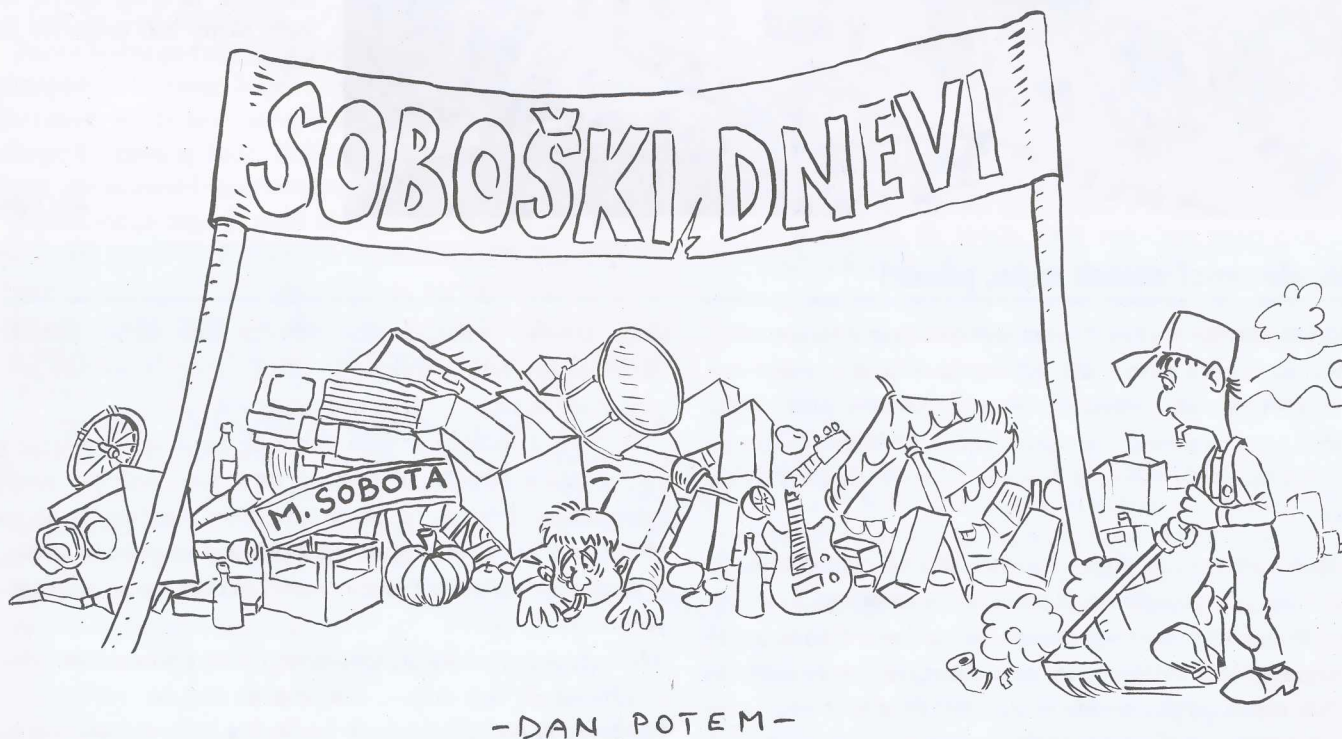
največjega projekta v mestni občini, katerega začetek bo prihodnjo pomlad. Gre za gradnjo nadvoza Lendavska, ki bo dodobra spremenil prometni režim v mestu. Ne le meščanom, pač pa tudi vsem, ki vsak dan prihajajo in zapuščajo Soboto.

Med aktualnimi temami vam s sliko in besedo predstavljamo gradnjo knjižnice v središču mesta, opozarjamo pa vas tudi na bližnjo kopalno sezono - po eni strani na varno sončenje, po drugi pa na plavalni tečaj, ki bo tudi to poletje na mestnem kopalnišču.

Novine želijo biti zrcalo družabnega življenja v občini, zato so sodelavci pripravili vrsto informacij o dogodkih, ki so za nekatere morda nepomembni, a za udeležence in njihove svojce to gotovo ne velja. Posebej bi rad opozoril na častitljiv jubilej soboških gasilcev, ki bdijo nad našimi in vašimi domovi že 120 let.

In da ne pozabim: tokratna karikatura našega sodelavca Igorja Banfija nakazuje, da se na prireditvah Soboških dnevov dogaja marsikaj. Vsem skupaj in vsakemu posebej želim, da "dan potem" vstanete z bistro glavo in pripravljeni na prelesti poletja!

Bojan Peček

Glasilo SOBOŠKE NOVINE
izdaja MESTNI SVET

Ustanoviteljica je
MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA,
Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota

Izdajateljski odbor:
Anton SLAVIC, Ernest EBENŠPANGER,
Draga BRATKOVIČ, Jožef RECEK,
Darko RUDAŠ, Drago ŠIFTAR,
Franc ZVER, Vili ŽIŽEK in
Franc WEINDORFER

Odgovorni urednik:
Bojan PEČEK

Jezikovni pregled:
Gabrijela GRANFOL PEURAČA

Grafična priprava in tisk:
TISKARNA KLAR Murska Sobota

Naklada: 7000 izvodov

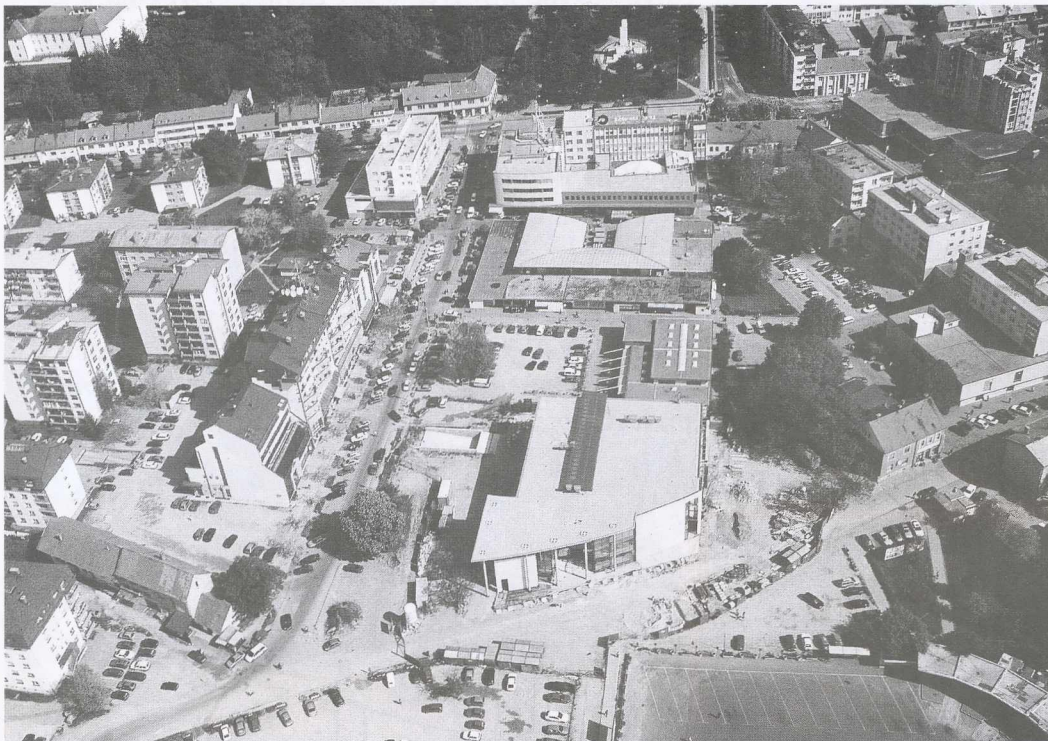
Soboške novine prejemajo gospodinjstva v mestni občini brezplačno.

O soboški knjižnici tudi ministrica Andreja Rihter

Knjižnica kmalu nared?

Med svojim obiskom v Pomurju sredi maja se je ministrica za kulturo Andreja Rihter v Radencih z večino pomurskih županov pogovarjala predvsem o tem, da nekatere občine ne izpolnjujejo svojih zakonskih obveznosti do matičnih knjižnic in jim ne nakazujejo denarja za nakup knjig. Beseda pa je nanesa tudi na gradnjo nove Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti, ki jo sofinancira ministrstvo, in ministrica je od nekaj županov dobila zagotovila, da bodo tudi njihove občine prispevale vsaka svoj delež.

Sicer pa je sedaj zgradba v Murski Soboti gradbeno in obrtniško skoraj dokončana. Vsa dela bodo zaključena do konca julija, ko se bo začelo opremljanje. Če bo s financiranjem vse v redu, bo knjižnica začela delovati v novi zgradbi že prihodnje leto. Vendar ima mestna občina Murska Sobota z zagotavljanjem potrebnega denarja za sedaj velike težave. Od predvidenih 266 milijonov tolarjev, ki naj bi jih skupno primaknile druge pomurske občine, je doslej nakazanih samo 48 milijonov tolarjev.

Skupno je za sedaj z občini podpisanih pogodb za 108 milijonov tolarjev sofinanciranja. MO Murska Sobota tačas podpisuje pogodbe še z občinami Beltinci, Rogašovci, Odranci, Grad, Gornja Radgona, Kobilje, Ljutomer in Križevci pri Ljutomeru, dokončno so se sodelovanju pri naložbi odrekle občine Hodoš, Lendava in Sveti Jurij ob Ščavnici, iz občine Velika Polana pa še ni odgovora. Mestna občina Murska Sobota mora za to, da se gradnja brez prekinitve nadaljuje, za druge občine založiti okrog 200 milijonov tolarjev.

Jože Pojbič

Oškodovanci zaradi suše, pozor!

Od 433 oškodovancev s stalnim prebivališčem v Mestni občini Murska Sobota, ki so v letu 2001 prijavili škodo na posevkih in plodovih zaradi posledic suše, je do sredine junija 2002 končno odločbo prejelo 238 upravičencev, 81 oškodovancev pa je v začetku meseca prejelo poziv za odpravo pomanjkljivosti vloge.

Oškodovance, ki so prejeli končne odločbe opozarjamo, da pregledajo prilogo odločbe. V primeru, da na prilogi, ki je sestavni del odločbe, ugotovijo neskladja s prijavo, ki so jo oddali za sušo (če niso upoštevane vse prijavljene kulture; če delno ali v celoti manjkajo posamezne enote rabe; če je na enotah rabe ovrednotena neprijavljena kultura namesto prijavljene...), lahko vložijo **vlogo za ponovni pregled vloge**. Vlogo naj oddajo priporočeno in naslovijo na: **MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR**, Državna komisija, 10. nadstropje, Dunajska 47, 1000 Ljubljana. Kolek ni potreben. Predlagamo, da v vlogi za ponovni pregled vloge navedete v kateri občini ste vložili

vlogo, številko in datum izdaje odločbe, vaše osebne podatke (točen naslov, MID in davčno številko), razlog za ponovni pregled vloge in svojo zahtevo utemeljite z dokazili.

Vse tiste, ki odločb še niso dobili ali pa imajo vprašanja v zvezi z izdano odločbo, obveščamo, da so na ministrstvu uvedli informacijski telefon. To pa zaradi obilice vprašanj, ki jih na Ministrstvo za okolje in prostor ter Državno komisijo za sanacijo naslavlja občani o državni pomoči za odpravo posledic lanskim naravnim nesreč.

Na brezplačni telefonski številki 080 1009 lahko občani dobijo informacije vsak delovni dan od 8. do 15. ure.

Državna komisija za sanacijo zagotavlja, da bodo odgovori na njihova vprašanja takoj ali v najkrajšem možnem času. Povratne informacije, s katerimi se bodo neposredno seznanili na ta način, bodo v pomoč tudi pri delu Državne komisije za sanacijo.

Silvija KOUTER

Mestno kopališče

Akcija naučimo se plavati

Poletje je primeren čas za kopanje, tudi letos pa bodo plavalni tečaji na soboškem kopališču. Prvi se bo začel v ponedeljek, 24.6., ob 8.00, traja 5 dni (od ponedeljka do petka), tako da se lahko vsak ponedeljek prijavijo novi tečajniki, tudi v juliju in avgustu. Vpisujejo otroke od petega leta, osnovnošolce, pa tudi starejše plavalce, ki si želijo izboljšati tehniko plavanja. V zadnjih letih se v nekaterih plavalnih centrih (Ljubljana, Kranj) uveljavljajo tečaji prilaganja na vodo za dojenčke, ki skupaj z mamicami čofotajo v posebnih plavalnih obročih. Tudi pri nas se je za takšno ob-

liko zgodnjega učenja plavanja zanimalo kar nekaj mamic, a je za izvedbo tega tečaja pogoj čista ogreta studenčnica.

Tečajev se vsako leto, samo v juliju in avgustu, udeleži od 400 do 500 otrok, kar pomeni, da se vedno več staršev zaveda, da znanje plavanja ni samo šport ali rekreacija, temveč potreba vsakega človeka. Tudi zato bi si v mestni občini zaslužili večje pokrito kopališče, ki bi omogočalo plavanje ves čas, ne le v poletnih mesecih.

Andrej Perhavec

Poletje prihaja

O varnem sončenju

Sonce pošilja na zemljo nevidne ultravijolične žarke. Glede na fizikalne in fotobiološke lastnosti jih delimo na kratkovalovne UVC žarke, srednjevalovne UVB in dolgovalovne UVA žarke.

Po izpostavitvi UVB žarkom pride do nastanka eritema (rdečine) po 12 - 24 urah. Temu sledi pigmentacija (rjavo obarvanje) po 48 - 72 urah. Dražijo očesno veznico in roženico. Povzročajo akutne (takojšnje) in kronične (poznejše, vendar trajne) okvare kože, kot so stanjšanje, izsušitev in staranje kože. So tudi rakotvorni.

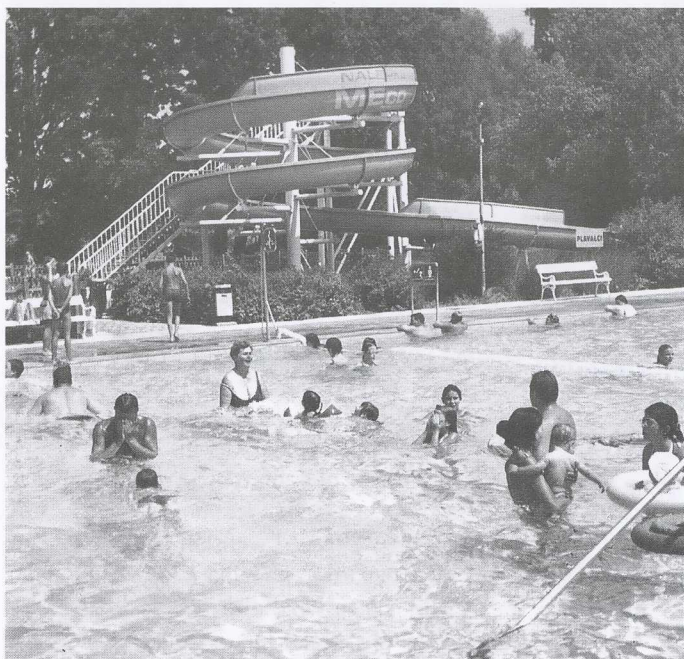
Razen kožnega raka, lahko sonce povzroči sončne opekline, prezgodnje staranje kože, starostne pege, solarne keratoze (hrapave oroženele spremembe, največkrat po obrazu), alergijski izpuščaji kože. Obolenja kože, ki jih povzročajo UV žarki imenujemo fotodermatoze.

Zaradi vsega tega se nam ni potrebno odpovedati užitek na soncu, vendar se moramo primerno zaščititi. Največjo skrb moramo posvetiti majhnim otrokom, osebam s svetlo poltjo, svetlimi lasmi, modrimi očmi, osebam s sončnimi pegami, rdečelasim, osebam z veliko materinimi znamenji in osebam z določenimi kožnimi boleznimi.

Če opazate kakršnekoli spremembe na koži se, preden greste na sonce, posvetujte s svojim izbranim zdravnikom, ki vas bo po potrebi poslal tudi na pregled k specialistu dermatologu (zdravniku za kožne bolezni), ki mu prepustite tudi zdravljenje kožnih bolezni z UV žarki.

Kaj storiti, da bo sončenje in bivanje na soncu čim manj nevarno in čim prijetnejše?

- ni nam potrebno biti zagoreli za vsako ceno, saj to ni več moderno, pa tudi zdravo ni
- piti moramo čim več tekočine, 2 - 3 litre na dan, najbolje vodo ali mineralne vode
- soncu se izpostavljam do 10. ure dopoldne in po 16. uri popoldne
- v začetku omejimo čas na 10 - 15 minut, nato pa čas počasi podaljšujemo po 10 minut; več kot dve uri in pol pa nam ni potrebno ostati na soncu

- ne pozabimo, da sončni žarki pokažejo svojo moč tudi v senci, v vodi (UVB) in za steklom (UVA).
- nosimo dobra sončna očala (zaščita za UVA in UVB žarke)
- nosimo tanka, svetla ali bela oblačila (tudi med plavanjem v morju, jezerih ali odprtih bazenih)
- nosimo svetla pokrivala s širokimi kraji (zaščita obraza, vratu, ramen)
- zaščitimo se z mazili (kreme, olja, losioni, geli, stiki, mleka,...) s primerno visokim zaščitnim faktorjem, ki jih nanesemo na vso izpostavljeno kožo pol ure pred odhodom na sonce, po kopanju, po uporabi brisače, po znojenju. SPF (sun protection factor), zaščitni faktor, pomeni kakšna je sposobnost določenega sredstva, da ustavi UV žarke. Če vas nezaščitene sonce običajno opeče po 10 minutah, potem vam na primer SPF 15 omogoča, da ste lahko izpostavljeni 15 krat dlje časa (torej dve uri in pol) ne da bi vas opeklo.
- po sončenju uporabljamo preparate, ki kožo navlažijo in pomirijo

Želim vam obilo užitka pri dejavnostih v naravi!

Nada Šavel Švagelj, dr. med., spec. spl. med.
Pomursko društvo za boj proti raku

Sonček se je predstavil

Zveza društev cerebralne paralize Slovenije Sonček je pripravila vrsto dejavnosti s skupnim nazivom "Sonček - eden za vse". Zavzemajo se za enake možnosti za vse prebivalce Slovenije, ne glede na njihove telesne in intelektualne sposobnosti, za življenje po svoji predstavi, v sožitju z vsemi drugimi prebivalci. V Murski Soboti so pripravili posebne stojnice, kjer so prodajali majice, glinene lončke in druge izdelke, ki so jih ustvarili varovanci Sončkovih varstveno-delovnih centrov.

Stojnice Sončka

Skupščina Pomurskega društva za boj proti raku

Pomursko društvo za boj proti raku šteje 3725 članov, po izteku štiriletnega mandatnega obdobja pa so podelili plakete ustanovitelja dr. Štefana Gruškovnjaka. Prejemnika sta Hela Sreš iz Radenec in podpredsednik Zveze slovenskih društev za boj proti raku Otmar Bergant. Plaketi je podelila Marija Gruškovnjak, ki je enako plaketo prejela za svojo družino.

Pomursko društvo za boj proti raku je kot obliko pomoči pri preventivni skrbi za zdravje prebivalstva podarilo pet specializiranih tehtnic za merjenje odstotka telesne maščobe (BF 60). Prejeli so jih zdravstveni domovi Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota ter Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Štiriletno bogato delo na področju preventive v boju proti raku je predstavila nova predsednica dr. Branislava Belovič, podpredsednik pa je Dane Katalinič.

Plakete dr. Štefana Gruškovnjaka so prejeli (od leve proti desni): Marija Gruškovnjak, Otmar Bergant in Hela Sreš.

Sprejemi v Rdeči križ

Sredi maja so se vrstila predavanja, srečanja aktivistov in prostovoljcev Rdečega križa, propagandne stojnice in še kaj. Ena od teh aktivnosti je sprejem novih članov. Najmlajše, prvošolce iz osnovnih šol, sprejmejo med podmladkarje Rdečega križa, sedmošolce pa med mlade člane Rdečega križa. Zanje pripravijo predavanja in priložnostni program, nekateri pa obiščejo sedež Območnega združenja Rdečega križa. Sprejemi so se vrstili vse do konca meseca maja.

Sprejem v vrste Rdečega križa na OŠ Bakovci

Ljudska univerza - testni center ECDL

Ljudska univerza Murska Sobota je z lastnimi sredstvi s povsem novimi računalniki opremila posebno učilnico. Ob slovesni otvoritvi 22. maja so pri tej izobraževalni ustanovi, ki jo kot direktorica vodi Lilijana Grof, odprli tudi Mednarodni izpitni center ECDL.

Lilijana Grof sprejema certifikat ECDL

O njem ter o Evropskem računalniškem spričevalu ECDL (v slovenskem prevodu Evropsko računalniško vozniško dovoljenje) je več povedal nacionalni koordinator ECDL pri Slovenskem društvu Informatika Franc Žerdin. Ob tem je direktorici LU Lilijani Grof predal certifikat za Testni center ECDL ter spričevali za izpraševalca v tem centru. Prejela sta jih Ernest Kološa in Zvonko Kustec. Pri Ljudski univerzi že sprejemajo prijave za prve izpitne roke ECDL v juniju.

F. Matko

Dobrodelnost in slavlje evangeličanov

Na dvorišču evangeličanske cerkve v Murski Soboti je bilo v nedeljo, 19. maja, dobrodelno družabno srečanje. S tovrstnimi srečanji so pričeli že pred petimi leti in tedaj so zbrana finančna sredstva namenili za gradnjo porodnišnice, lanskoletni znesek v višini 400 tisoč tolarjev pa so namenili za otroški oddelek bolnišnice.

Evangeličanska cerkev v Murski Soboti

Teden dni pozneje je sledil še slovesni blagoslov prenovljene evangeličanske cerkve, ki je bila zgrajena leta 1910. Cerkev ima odslej novo strešno kritino, na novo preoblečen zvonik z bakreno kovino, naredili so drenažo in zamenjali okrasno opeko cerkvenega pročelja. K 58 milijonov vredni prenovi tega sakralnega in kulturnega spomenika v neogotskem stilu so svoj finančni delež primaknili Ministrstvo za kulturo RS, Mestna občina Murska Sobota, Zavarovalnica Triglav in Občina Tišina.

Filip MATKO

Usposabljanje in preverjanje Civilne zaščite

Na travnatih površinah pri gradu v Rakičanu je bilo 11. maja usposabljanje in preverjanje 13-ih ekip prve medicinske pomoči Civilne zaščite. Po besedah poveljnika Stanislava Wolfa so tokrat preverili tudi usposobljenost ekip za zveze ter administrativno-tehnične zadeve: "Tokrat smo vključili v preverjanje tudi ekipe za zveze iz službe za podporo in ekipo za administrativno delo. Iz centra občinskih zvez smo preverjali možnost aktiviranja tudi tistih enot, ki niso bile na preverjanju v Rakičanu."

Pomoč markiranemu ranjencu

Največ znanja med ekipami prve medicinske pomoči Civilne zaščite sta prikazali ekipi Nemčavec in Rakičana, tretja je bila ekipa iz Markišavce. Vse tri bodo jeseni sodelovale na medobčinskem preverjanju.

Dobrodelna prireditev evangeličanov

Bogračiada 2002

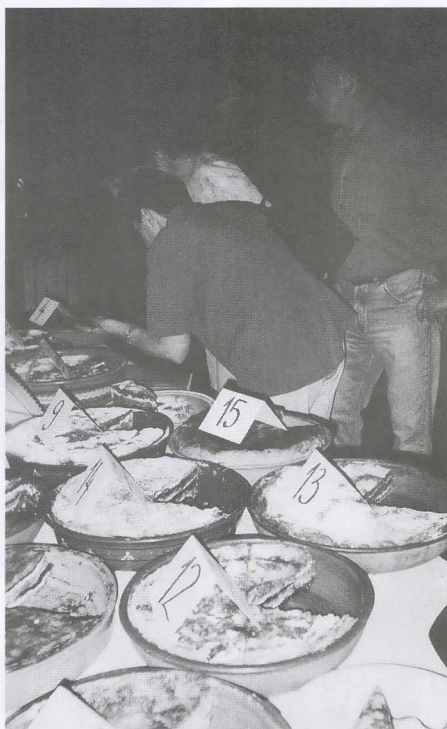
Jed, ki ostaja izziv za slehernega kuharja

Pravijo, da je bograč sestavni del prekmurske kuhinje. Na nacionalni ravni bo trditev morda res vzdržala, nikakor pa ne širše, saj so jed, skuhan iz krompirja in vsaj štirih vrst mesa, ki ga bogati cel niz začimb in dišavnic ter seveda vedno bolj tudi trenutni navdih kuharjev samih, Prekmurci prevzeli od Madžarov, ti pa menda od Turkov.

V hladu stoletnih kostanjev pred restavracijo Zvezda se je tretjo soboto v maju v kuhi bograča pomerilo kar 37 ekip z vseh koncev Slovenije. Ocenjevalno komisijo je vodila Zdenka Tompa z radenske srednje gostinske šole, ob njej pa so ocenjevali še Ida Mir (Radenci), Slavko Adamlje (Ljubljana) in Viktor Vljaj (Moravske Toplice). S prednostjo vsega

0,25 točke je zmagala pripadla Branku Balažicu in Branku Soviču iz Drobotincev pri Gornji Radgoni. Da so bili prav vsi bogračiči odlični, so bili najlepši dokaz prazni kotli le nekaj minut po tekmovanju.

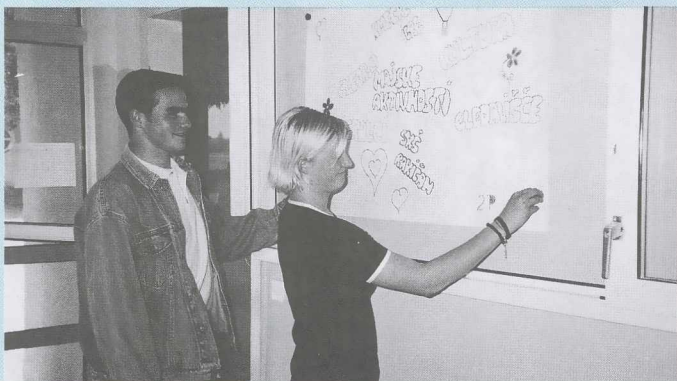
Med 16 vzorci so izbrali tudi najboljšo prekmursko gibanico - njena "avtorica" je Marta Cipot iz Vinogradniškega centra Ivanovci.

Četrte majske aktivnosti na SKŠ Rakičan

Na Srednji kmetijski šoli (SKŠ) v Rakičanu je tudi letošnji maj minil v znamenju sedaj že tradicionalnih majske aktivnosti. Tematskim sklopom čebelarstvo, voda in šport so letos dodali prostočasne in kulturne dejavnosti, saj je bil moto letošnjih aktivnosti Igra in igranje.

Začelo se je s kulturno obarvano otvoritvijo na ploščadi šole.

Z izdelavo plakatov so se končale letošnje majske aktivnosti.

Z gledališko predstavo iz vsakdanjega življenja in dogodkov na šoli so se kot gostje v torek predstavili dijaki soboške Gimnazije, sredi pa je minila v znamenju kmečkih iger med posameznimi oddelki. V četrtek je bila gledališka predstava domačih učencev, v petek pa so vsi dijaki izdelovali plakate na temo majske aktivnosti in jih razstavili po šolskih zidovih.

Predstava o življenju v šolskih klopih kar na šolskem dvorišču.

Kolesarska steza Murska Sobota - Bakovci

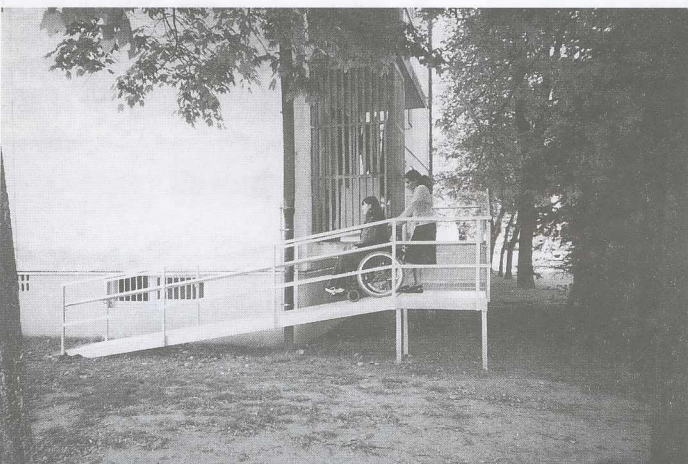

Za večjo varnost pešcev, kolesarjev in motoristov je kolesarska steza med Mursko Soboto in Bakovci nujna.

Že pred dvema letoma se je začela gradnja kolesarske steze med Bakovci in Mursko Soboto. Od Bakovca do kanala Ledava-Mura je že nared (1,5km), tačas pa gradijo proti Murski Soboti. Po projektih bi morala Direkcija za državne ceste (DDC) zgraditi stezo le na odseku, kjer bo avtocesta prečkala cesto Murska Sobota-Bakovci, torej od kanala do dovozne ceste za ribiški dom ob soboškem jezeru. A so v mestni občini izposlovali, da bo steza vse do mesta. Po neuradnih podatkih bo nova kolesarska steza končana še to poletje.

Pomoč za invalidko Tamaro Šarkezi

Večina večstanovanjskih objektov v Murski Soboti je zgrajenih tako, da nimajo stanovanj, dostopnih za invalide. Tako je Stanovanjski sklad že nekaj let iskal primerno stanovanje za družino 14-letne Tamare Šarkezi, ki oboleva za mišično distrofijo.

Rampa za invalide v Cankarjevi 50 v Murski Soboti

Sanje o ureditvi rampe za invalidko so se uresničile ob pomoči Slovenskega mednarodnega združenja žensk SILA, ki je na predloge Nadje Ivanc Milošević prispevalo 250 tisočakov. Pomagala sta še župnijska Karitas (55 tisoč) in Rdeči križ (30 tisoč).

Izvajalec je bil Metalmont, Jeklene konstrukcije, Murska Sobota. Direktor Anton Casar je z načinom gradnje prispeval približno 200 tisoč tolarjev, prav toliko pa je primaknil Stanovanjski sklad mestne občine.

Andreja Kuhar

OŠ III na državnem podjetniškem forumu

Na zaključku letošnjega vseslovenskega podjetniškega foruma, ki je bil v G.Radgoni, so tudi letos sodelovali učenci s III. soboške osemletke. Pod vodstvom mentorice Simone Pintarič so se predstavili s podjetniško idejo poslikave in prodaje (dražbe) svilenih slik, ki so jih uokvirili s pomočjo pokroviteljev. Denar, ki so ga dobili od prodaje slik, so podarili bolnišnici v Rakičanu.

Tai Ji Quan v Murski Soboti

Tai ji quan (beri: tai či čuan), eden biserov bogate dediščine Kitajske, segajoč v 12. stoletje, si je zaradi svojih značilnosti utrl pot na skorajda vse celine sveta. Čeprav sodi med miroljubne borilne veščine, so njegove lastnosti, ki dosegajo priznanje pri ljudeh, popolnoma drugačne. Kot vaja za sprostitvev, neke vrste meditacija v gibanju, pomeni zavestno umiritev in sprostitvev človeka. Bistvo vaje je globoko dihanje in mirni, tekoči gibi. Sprosti se nakopičena stresna energija v telesu, obnovi se vitalnost, telo se napolni s pozitivno energijo. In to je pot k zdravju. Prva soboška skupina Tai ji je pričela z vadbo na poletnem konectedenskem seminarju. Jeseni je pričela delovati začetna skupina, zahvaljujoč predvsem Milanu Kardošu in Miloradu Skočiču.

Pričetek novega začetnega tečaja bo v drugi polovici septembra, pred tem si boste lahko ogledali predstavitev same veščine. Predstavil jo bo Chen Shi Ning. Že pred tem pa si lahko ogledate Tai ji v prostorih Ekonomske šole v Murski Soboti, kjer so vadbe vsak petek ob 19.00. Del skupine bo predstavil večščino Tai ji quan tudi na Soboških dnevih, 28.6.2002, ob 20.30, ob ribniku soboškega parka. Za informacije o Tai ji-ju ali tečaju pokličite Simono Rituper, e-pošta: simona@rra-mura.si, tel.: 041/224 442, ali si oglejte spletno stran: www.chen-sn.si ali pošljite elektronsko pošto na naslov: chen-sn@siol.net.

Simona Rituper in Chen Shi Ning

Jubileji

120 let soboškega gasilstva

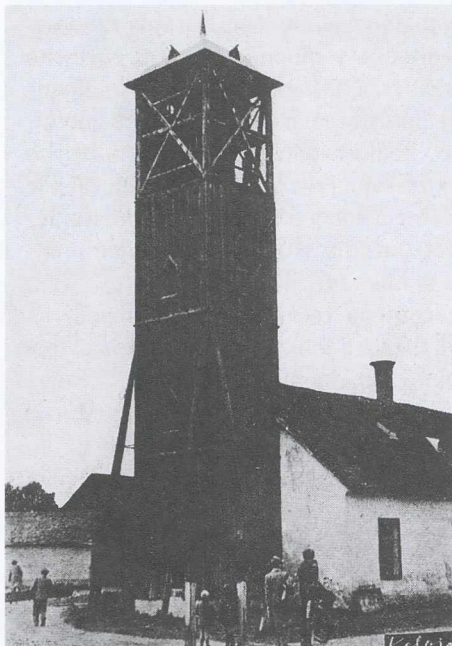
Zamisel o ustanovitvi gasilskega društva v Murski Soboti se je porodila predsedniku okrajnega sodišča Karlu Kovacsu, uresničil pa jo je Pongrac Augusztics, ki je na ustanovnem zboru 5. marca leta 1882 prevzel tudi predsedniško funkcijo, poveljstvo pa je bilo zaupano odvetniku Gezi Pinterju. Po zapisu v obstoječih dokumentih so bili prvi člani društva: sodnik Karel Kovač, posestnik Karel Hartner, urar Janez Postl, odvetnik Jurij Horvat, tiskar Edo Vachter, šolski upravitelj Ignac Žlebič, zdravnik dr. Gustav Furedi, dr. Gašpar Mintsek, krajevni notar Nikolaj Pinter, posestnik Josip Faschinger, hotelir Janez Bac, posestnik Aleksander Olajoš, sodnik Franc Gotz, krojač Marko Schulhov, upravitelj Žiga Furjakovič, trgovec Matija Maixner, trgovec Heinrich Ascher.

Najprej ročna brizgalna...

Ob ustanovitvi je imelo društvo že ročno brizgalno znamke Francz Walser, Budimpešta, dvo-batno, zmogljivosti 300 litrov na minuto. Uporabna je še danes in je v društvu Martjanci.

Ob 10-letnici delovanja je društvo razvilo prvi gasilski prapor, botrovala mu je grofica Szapary, ob tej priložnosti pa je bil grof Szapary izvoljen za častnega predsednika.

Ob 25-letnici društva leta 1907 je predsedniško funkcijo prevzel sodnik Pongrac Posvay (prejšnje ime Pongrac Pollak, kmetijski plemič, rojen v Bakovcih, pripomniti pa je potrebno, da je bil najvnetejši

Stari gasilski dom

madžarizator prekmurskega življa), poveljevanje pa je bilo zaupano dr. Ludviku Šomnu.

Leta 1907 je društvo od mestne občine dobilo občinsko hišo, zgrajeno leta 1806. Njena lokacija je bila ob Radgonski ulici (sedaj ulica Štefana Kovača) in je Soboti služila tudi kot izolirnica. Ob tej zgradbi si je društvo postavilo leseni stolp za vadbo in opazovanje, znotraj pa uredilo garažo in prostor za popravilo opreme. V tem času je društvo nabavilo dve ročni brizgalni in uvedlo stalno gasilsko stražo treh mož. Zamisel o parni brizgalni, ki jo je društvo namerala kupiti, pa se zaradi pomanjkanja denarja ni uresničila.

Odločitev za gradnjo doma je preprečila 1. svetovna vojna. Med vojno je življenje izgubilo 20 aktivnih članov. Društvo sta med vojno vodila Štefan Cvetko in dr. Ludvik Šomen. Napredka v tem času ni bilo, manjkalo je celo operativno članstvo.

Po končani 1. svetovni vojni in nastanku države SHS so se razmere tudi v soboškem gasilskem društvu pričele urejevati.

Po ustanovitvi Gasilske zveze Jugoslavije v Ljubljani leta 1919 je gasilstvo Prekmurja doživelo preporod. Uvedeno je bilo slovensko poveljevanje in tudi vodenje društev je potekalo v slovenskem jeziku.

Gasilsko društvo je potrebovalo pet let, da se je vključilo v Gasilsko zvezo Jugoslavije v Ljubljani in uvedlo v poveljevanje in vodenje slovenski jezik.

Leta 1925, ko je M. Soboto zajela katastrofalna poplava, je društvo s svojim članstvom in ob sodelovanju z drugimi reševalci (vojsko) veliko pomagalo ogroženemu prebivalstvu, zlasti v revnem delu v Kaniži.

... nato še motorna

Prvo motorno brizgalno (Škoda, češke izdelave, prevozna, zmogljivosti 1600 litrov) je društvo dobilo ob svoji 50-letnici leta 1932. Brizgalna je uporabna še danes. Pomagali so obrtniki in ugledni meščani.

Po prizadevanju društvenega praporščaka Franca Lanščaka in profesorja Ubalda Justina je začela ponovno delovati leta 1892 ustanovljena gasilska godba.

Morda bo prav, da o vnetem praporščaku Francu Lanščaku zapišem, da je bil več kot 30 let gasilec in zastavonoša, bil je član župne uprave, blagajnik društva. V zasebnem življenju je bil ugleden kmetovalec in trgovec z živino. Član Sokola je bil vse od ustanovitve. Dolga leta je bil član občinske uprave, kjer je bil blagajnik in upravitelj občinskih zemljišč. Uspešno je deloval v up-

ravnem odboru občinske hranilnice. Društvu je namenil velika sredstva za nakup motorne brizgalne, avtomobila in prapora – slednjega je hranil kar v lastni hiši. Vsestransko si je prizadeval za razcvet gospodarskega in kulturnega življenja takratne Sobotе. Svoje plodno življenje je sklenil leta 1939.

Pomoč pri prometni nesreči

Ime Franc Lanščak se pojavlja v kronopisju soboškega društva trikrat. Leta 1896, ko je v GD Sobota vstopil Franc Lanščak kot praporščak, nato sledi Franc Lanščak, poveljnik 1945-1949, in ing. Franc Lanščak, predsednik 1972-1977.

Leta 1939 je društvo dobilo v upravljanje moderno avtociSterno, ki je hkrati služila kot škropilno vozilo, njen nakup je omogočil tovarnar Benko, ki je ves čas gmotno podpiral soboško gasilsko društvo.

Na občnem zboru leta 1940 je bil za predsednika izvoljen Josip Benko, tovarnar, za poveljnika pa hotelir Ludvik Bac, njegov namestnik je bil Gustav Ditrich, znani soboški obrtnik.

Opremo so morali zavarovati

Med okupacijo v letih 1941-1945 je društvu načeloval nadnotar Emerik Morocz, tudi druga društva v Prekmurju so bila podrejena notarjem. Posebnega napredka v društvu med okupacijo ni bilo. Večina članov je bila vpoklicana v vojsko. Da pa bi se manjkajoča vrzel zapolnila, je bilo uvedeno obvezno gasilstvo. To so bili starejši člani, nekaj pa tudi mlajših, oproščenih vojaščine.

Konec marca leta 1945 se je društvo odločilo, da vso opremo shrani na določenih mestih in jo tako zavaruje (pred okupatorji in tudi pred osvoboditelji). To so tudi storili, a orodni voz so zaradi izdaje le odpeljali madžarski begunci, cisterno pa rdečearmejci. Odnegli in poškodovali so tudi ostalo opremo, dom na radgonski cesti je bil razdejan.

Leta 1945 je gasilski aktiv pri vojaškem referatu MLO M. Sobota, vodil ga krojač Štefan Benko, sprejel sklep, da se mora soboško društvo takoj aktivirati zaradi nevarnosti, ki je pretila Soboti zaradi nasantanka požarov po obstreljevanju s strani desnega brega reke Mure.

Za poveljstvo je bil imenovan Franc Lanščak, pomagal pa mu je Karel Flisar. Oba sta družno obnavljala razdežno soboško društvo in že na začetku za mehanika imenovala Ludvika Karasa, ki je začel popravljati gasilsko opremo za Mursko Soboto in celotno okolico. Prizadeval si je za obnovo voznega parka, ko je večinoma sam, pa tudi ob pomoči prizadevnega Ivana Sečka, preuredil Opel Blitz iz vojnega plena v orodno gasilsko vozilo, prav tako pa motorno brizgalno. Pri vsem tem mu je strokovno stal ob strani Karel Flisar, ki je tudi ustanovitelj mehanične delavnice in pozneje znanega servisa za del slovenskega in hrvaškega prostora.

Gasilsko društvo je dobilo tudi dom

Leta 1946 se je društvo odločilo za gradnjo prepotrebne gasilskega doma. Za predsednika gradbenega odbora so določili Karla Flisarja. Lokacija je bila določena na parceli ob Mekiševi trgovini in ob Ivanocijevi cesti. Načrte za dom je izdelal ing. Lovše iz Maribora, zidarska dela pa je prevzel mojster Kos iz Murske Sobote.

Društvo je zastonj dobilo opremo od hotelirja Baca, nekdanjega poveljnika, v tistem času pa že izganca. Gradnja je zahtevala veliko sredstev in fizičnega dela. Odzvali so se nekateri meščani Sobote, največ

delavcev pa je prihajalo z Goričkega - z rogašovskega, kjer je bil vnet organizator Viktor Svetanič, pa tudi iz madžarskih vasi iz okolice Hodoša, Šalovec in Prosenjakovec. Dom ni bil namenjen samo soboškemu gasilskemu društvu, temveč vsemu gasilstvu Prekmurja. Največ zaslug za gradnjo imata Karel Flisar in Ivan Sečko, ki je s svojo sooprogo skrbno upravljal dom.

Sedanja podoba gasilskega doma

Materialno je največ prispeval Državni zavarovalni zavod, podporo sta nudila tudi Okraj Murska Sobota in Mestni ljudski odbor.

Dokončno podobo je dom dobil leta 1952, v njem je bila poleg društva še Okrajna gasilska zveza. V domu je delovala tudi mehanična delavnica in servis opreme, najprej z dvema mehanikoma, sredi 70.let pa že z osmimi mehaniki, ki so tvorili udarno jedro soboškega društva. Naj spomnim, da je v domu dalj časa domoval največji podpornik gasilstva nasploh, Državni zavarovalni zavod, enota Murska sobota.

Središče gasilstva

V gasilskem domu je bilo središče vsega gasilstva Pomurja. Pomemben je bil še posebej zato, ker so v njem leta 1954 odprli gasilsko šolo, ki je v desetletjih dala veliko strokovnega kadra, ne samo za Pomurje, temveč za širši slovenski prostor.

Ta dom je bil sredi 70. let tudi eden izmed največjih in najlepših v Sloveniji. Od tu se je dobavljala nova gasilska oprema po Sloveniji in Hrvaški, predvsem nove motorne brizgalne Ziegler in Rosenbauer, ob pomoči uvoznika "Ferimport Zagreb".

Z leti, točneje od leta 1992, pa je dom izgubil svoj prvotni pomen. Prostor, ki so v prvi vrsti namenjeni nemotenemu delovanju operative gasilskega društva in ostalim gasilskim dejavnostim, so oddali v najem. Društvo se je potemtakem moralo utesniti v neustrezne prostore, ki niso odgovarjali potrebam društva. Prav tako je žalostno usodo doživela zbirka eksponatov iz preteklosti.

Na področju tehničnega opremljanja je društvo sledilo razvoju doma in v tujini ter s sredstvi, ki jih je imelo, kupovalo potrebno

opremo.

Ob koncu 60.let je bila ustanovljena potapljaška enota, sestavljale pa so jo tudi članice. Ta enota ima za seboj mnogo uspešnih akcij, morda bi bilo prav nekoč opisati tudi njihovo delovanje.

Opremljanju so bila najbolj naklonjenja

Urjenje je stalna naloga gasilcev

sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so bila gasilstvu namenjena velika sredstva in prav v tem času se je tudi soboško društvo dobro opremilo. Vrh je pomenila še sedaj delujoča avtomatska, 30 metrov visoka lestev, ki je mestu Murska Sobota še kako potrebna.

Tudi v preteklem desetletju se je zgodilo veliko novega. Društvo je še naprej delovalo prostovoljno s svojim poklicnim jedrom, poleg mnogih operativnih dolžnosti skrbi za servisiranje opreme ne samo za Pomurje, temveč širše. Svojo opremo dopolnjuje s sodobnejšo in lahko trdimo, da je društvo po opremljenosti v slovenskem vrhu.

V pomoči s finančnimi sredstvi pa v nobenem obdobju ni zaostajala naslednica Državnega zavarovalnega zavoda, Zavarovalnica Triglav, OE M. Sobota. Za njeno naklonjenost gasilstvu smo posebej hvaležni.

Franc Gomboc

Vabimo Vas, da 120 let gasilstva v Murski Soboti proslavite z nami!

V četrtek, 27. junija,

bomo od 10.00 do 14.00

za Vas odprli vrata soboškega gasilskega doma ter Centra za obveščanje in alarmiranje.

Pričakujemo Vas tudi 29. junija 2002,

od 10.00 do 13.00, na Trgu zmage

v Murski Soboti.

Poleg slovesnosti ob 120-letnem jubileju smo pripravili še mimohod gasilskih enot.

Predsedniki GD Murska Sobota:

Pongrac Augustics, Karel Kovač, Franc Gotz, Matija Maiksner, Jurij Horvat, grof Pavel Szapary, grof Ladislav Szapary, dr. Ludvik Šömen, Pongrac Posvay, Jožef Benko, Ludvik Bac, Karel Jug, Franc Čeh, Karel Flisar, Emerik Hanc, Franc Ouček, Franc Lanščak, Jože Pintarič, Štefan Merklin in Ernest Eöry, sedanji predsednik.

Poveljniki GD Murska Sobota:

Geza Pinter, Žiga Furjakovič, Bela Bolcs, Emerik Ruzsa, Gustav Ditrich, Ludvik Cvetko, Ludvik Bac, Franc Lanščak, Ivan Sečko, Jožef Toplak, Ivan Kerčmar, Karel Flisar, Gustav Gomboši, Aleksander Klar, Jože Pintarič, Ivan Miklavič, Štefan Drvarič in Franc Cipot, sedanji poveljnik.

Černelavci na dnevnem redu

Zeleni tampon trgovsko - obrtne cone

Svetniki in svetnice so na majski seji obravnavali tudi odlok o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko - obrtno cono v Černelavcih. Zanj je naročilo in plačalo izdelavo Kmetijsko gospodarstvo Rakičan. V severnem delu kompleksa je predvideno opravljanje trgovske in oskrbne dejavnosti z bencinskim servisom, v južnem pa izgradnja objektov, ki bodo namenjeni tako imenovani mirni obrti, servisnim, trgovskim, poslovnim ter proizvodnim dejavnostim. Poleg tega naj bi znotraj kompleksa uredili tudi parkirišča, poti in pločnike, ob tem pa rekonstruirali tudi cesto med Mursko Soboto in Černelavci, ki naj bi ob vhodu v novi "center" dobila krožišče. Člani mestnega sveta so na seji prisluhnili pripombam, ki so bile izrečene ob javni predstavitvi razgrnitve zazidalnega načrta. Izrekli so jih predvsem prebivalci Šercerjevega naselja in Gajeve ulice, ki bodo živeli v neposredni bližini cone. Nanje je že odgovoril izdelovalec zazidalnega načrta. Predlagal je, da se med celotnim trgovskim kompleksom in vzhodnimi mejami Šercerjevega naselja vstavi osemmetrski zeleni "tampon", ki naj bi ga ustrezno zasadili. Za "tamponom" bo še dovozna pot do trgovskega objekta, tako da bo oddaljenost Šercerjevega naselja od objekta znašala kar petnajst metrov. Investitorji se strinjajo tudi s postavitvijo dodatne protihrupne ograje. Ureditve dovoza z Gajeve ulice bi bila smotna edino v primeru, če bi se del južnega dela tamkajšnjega območja namenil gradnji stanovanjskih hiš oziroma razširitvi dosedanjega naselja. V tem primeru bi se lahko uredil tudi dovoz s tega območja. Seveda pa je možno prometno ureditev znotraj cone urediti tako, da bo edini dovoz urejen iz ulice Štefana Kovača. Dodajmo še, da so svetniki sklenili, da se pred dokončnim sprejetjem odloka o sprejetju zazidalnega načrta za trgovsko-obrtno cono Černelavci (II. obravnava) občane Šercerjevega naselja in Gajeve ulice seznanijo s končno ureditvijo zazidalnega načrta.

Nove parcele in hiše

Mestni svet je sprejel še sklep o javni razgrnitvi Odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje Černelavci Vzhod 2. Gre za območje, ki je zahodu omejen s stanovanjskim kompleksom Černelavci, na severu s travniškimi površinami, na vzhodu s kompleksom Živinorejskega zavoda in na jugu z ulico Štefana Kovača. Samo zemljišče je zazidljivo že deset let, vendar doslej nihče ni

pokazal zanimanja za pozidavo. Naročnik tokratnega zazidalnega načrta je Ernest Bransberger, RATING- Atelje za projektiranje in inženiringa pa je na območju predvidel 22 parcel za vrstne stanovanjske hiše in za trgovsko-poslovni objekt. Prostor bo tudi za zelenice. Povprečna velikost parcel bo 2,86 ara, tlorisna velikost stanovanjskih enot pa 72 kvadratnih metrov. Novonastala ulica naj bi bila slepa, vhod vanjo pa bi bil z ulice Štefana Kovača.

Kranjčeva ulica ostaja v Černelavcih

Prebivalci Kranjčeve ulice v Černelavcih so nasprotovali vključitvi njihove ulice v novo samostojno naselje Pušča. Mestni svet je njihovo željo upošteval, ni pa mogel sprejeti njihovega predloga, da bi se Kranjčeva ulica priključila k Murski Soboti. V slednjem primeru gre namreč za poseben in nov postopek, ki bi bil povezan s sprejemom posebnega odloka in s predhodnim ugotavljanjem interesa volivcev Mestne četrti Park. Ker je Kranjčeva ulica ostala v Černelavcih, so spremenil tudi potek Glavne ulice na Pušči. Ob njej zdaj stoji tudi otroški vrtec Romano. Na Pušči so ulice dobile svoja imena. Poleg že omenjene Glavne ulice so tam še Ulica ob kapelici, Ulica ob igrišču, Bela ulica, Černelavska ulica in Nova ulica. Spremembe po sprejetem Odloku o razdelitvi naselja Černelavci bo v šestih mesecih evidentirala izpostava območne Geodetske uprave. Soboška upravna enota bo izvedla vse spremembe v registru stalnega prebivalstva. Stroški za označevanje novega naselja, ulic, prestavitve označb starega naselja in za zamenjavo tablic s hišnimi števkami v naselju Pušča bo plačala mestna občina. Naj še zapišemo, da bodo prebivalci naselja Černelavci in novega naselja Pušča kot dosedaj uporabljali skupno pokopališče v Černelavcih.

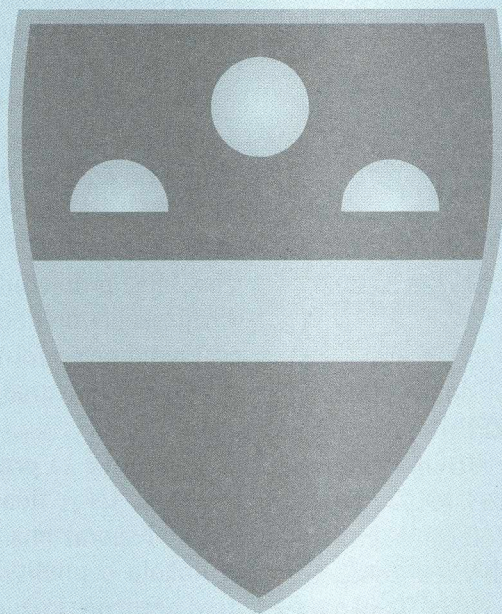
Zbirno - sortirni center za odpadke

Že v letu 1997 sta podjetje Saubermacher Süd in občina Puconci podpisala pogodbo za izgradnjo zbirno-sortirnega centra komunalnih odpadkov. Sedanja deponija, kamor dovažajo odpadke iz dvanajstih prekmurskih občin, bo namreč zapolnjena konec leta 2002. Do septembra 1999 so bile z devetnajstimi občinami z območja upravnih enot Murska Sobota, Gornja Radgona in Lendava podpisane pogodbe o združe-

vanju finančnih sredstev za izgradnjo centra. Na zadnji seji pa so člani in članice soboškega mestnega sveta obravnavali že povzetek investicijskega programa. Izvedeli so, da vrednost načrtovanega zbirno-sortirnega centra po cenah iz septembra 2001 znaša skupaj z davkom na dodano vrednost 2,26 milijarde tolarjev ali 10,28 milijona evrov. Nekoliko več kot 32 odstotkov denarja za izgradnjo naj bi pridobili iz sredstev evropskega programa ISPA, 29 odstotkov naj bi zagotovilo 19 pomurskih občin, skoraj 24 odstotkov denarja pa naj bi bila sredstva iz naslova oprostitve takse na odlaganje odpadkov, medtem ko bi 15 odstotkov zagotovila država. Pri določanju deleža občin bosta upoštevana dva kriterija: število prebivalcev ter oddana stehtana količina odpadkov v letu 2000. Soboška občina naj bi prispevala 250.503.425 tolarjev. Po končani gradnji centra bo pridobila vsaka pogodbeni stranka lastninsko pravico na deležu premičnin in nepremičnin v centru, ki bo enak deležu združenih sredstev. Mestni svet je sprejel investicijski program "Zbirno - sortirni center za odpadke Puconci" ter pooblastil župana Mestne občine Murska Sobota za podpis pogodbe o sofinanciranju I. faze izgradnje deponije komunalnih odpadkov Puconci in pogodbe o sofinanciranju izgradnje in obratovanja regijskega centra "Zbirno - sortirni center za odpadke Puconci".

Imenovanja in soglasja

Mestni svet je na majski seji v svet Območne izpostave Murska Sobota Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti za člane imenoval Edvarda Pergarja Konestabo iz Murske Sobote, Jožefa Horvata Sandrelija iz Murske Sobote, Jožefa Puhana iz Černelavec, Franca Prkiča iz Bakovec, Milivoja Roša iz Murske Sobote in Brigito Perhavec iz Murske Sobote. Na isti seji so člani in članice mestnega sveta izrazili pozitivno mnenje k imenovanju Angele Benko Lang iz Nuskove za direktorico Varstveno delovnega centra Murska Sobota, k imenovanju Lilijane Grof iz Martjanec za direktorico javnega zavoda Ljudska univerza Murska Sobota, k imenovanju Daneta Kataliniča iz Bakovec za ravnatelja javnega vzgojnega varstvenega zavoda Vrtec Murska Sobota in k imenovanju Antonije Berden iz Bogojine za ravnateljico Dijaškega doma Murska Sobota.

ODLOK

o lokacijskem načrtu za izvennivojsko križanje ceste R2-441 (odsek 1298-Lendavska ulica) z železniško progo Ormož-Hodoš v Murski Soboti

Na zadnji seji Mestnega sveta Mestne občine M. Sobota je bil predstavljen odlok o izvennivojskem križanju železniške proge in Lendavske ceste v M. Soboti. Prav je, da se z njim seznanite tudi Vi, drage bralke in bralci Soboških novin. Kje začeti. Mogoče pri kronologiji postopkov, ki lahko marsikaj pove o zahtevnosti in dolgotrajnosti projekta. Za dolgotrajnost izdelave lokacijskega načrta (LN) pa nikakor ni kriva strokovna inštitucija (ZEU-NI iz M. Sobote - izdelovalec LN), ampak soglasodajalci, ki so zavlačevali z izdajo svojih pogojev in soglasij. Nasprotno, izdelovalec LN se je v tem projektu zelo potrudil, zato je prav, da ga na tem

mestu tudi pohvalim. Glede na vezanost investicije na dvoletni državni proračun smo se odločili za sprejem LN tudi brez dveh soglasij (seveda je bil na Mestnem svetu sprejet dodaten sklep, da se lahko LN objavi v Uradnem listu šele ob pridobitvi vseh soglasij, pozitivnih seveda). Tudi na ta način smo želeli presekat zavlačevanje posameznih državnih inštitucij (Ministrstvo za finance (MF) - Direkcija RS za ceste (glavni financer) in Ministrstvo za okolje (MOP) - Agencija za okolje). Očitno smo s sprejetjem na Mestnem svetu dosegli cilj, saj sta v trenutku, ko pišem ta prispevek, že prispeli obe soglasji, tako da bo LN v kratkem objavljen v Uradnem listu RS.

KRONOLOGOJA POSTOPKOV:

- Program priprave LN (Mestni svet MOMS - 1.2.2001)
- objava Programa priprave LN v Uradnem listu RS (št. 11/2001 z dne 16.2.2001)
- Sklep o javni razgrnitvi (mestni svet, 10.9.2001)
- objava Sklepa o javni razgrnitvi v Uradnem listu RS (št. 72/2001 z dne 14.9.2001)
- javna razgrnitev (minimalno 1 mesec (od 17.9.2001 naprej))
- javna razprava, 11.10.2001
- 1. obravnava na Mestnem svetu MOMS (29.10.2001)
- 2. obravnava na mestnem svetu MOMS (28.5.2002)

PРАВNA PODLAGA

Lokacijski načrt je izdelan na osnovi določil Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVŽP) (Ur. List RS, št. 85/2000), ki v 21. členu določa načine križanje železniške proge z avtocesto, hitro ali glavno cesto I. reda in ostalimi cestami (izvennivojsko križanje ob določenih pogojih). Skladno s 105. členom ZVŽP morajo biti vsa križanja, ki so nivojska (ne izpolnjujejo pogojev iz 21. člena), v roku 8 let izvedena kot izvennivojska. V celotni Sloveniji je cca. 800 nezavarovanih železniških prehodov, nekaj deset od teh bo potrebno izvesti izvennivojsko. Med prvimi v Sloveniji (po sprejetju prej navedenega ZVŽP) bi naj bili izvedeni prav izvennivojski križanja v M. Soboti (najprej Lendavski nadvoz in nato nadvoz na Panonski ulici).

LOČEVANJE NADVOZ - PODVOZ

Po terminologiji cestne stroke gre pri nadvozu za objekt, ki je nad obravnavano cesto. Torej če je cesta speljana pod železniškim mostom, govorimo o nadvozu, ker je objekt, most, nad cesto. Po enakem principu je izpeljana tudi definicija podvoza.

NAROČNIK, IZDELOVALEC LOKACIJSKEGA NAČRTA (LN)

Naročnik izdelave LN je Mestna občina Murska Sobota. Osnutek in predlog IN je izdelala družba ZEU - Družba za načrtovanje in inženiring d.o.o. M. Sobota pod številko 11/01-LN/Murska Sobota (izbran na podlagi javnega razpisa). Predhodno je Ministrstvo za promet izdelalo in revidiralo idejni projekt, ki je bil osnova za LN.

NAMEN, CILJI

S povečanjem prometom na železniški progi Murska Sobota - Hodoš bo po odprtju železniške povezave z Madžarsko postalo prečkanje železniške proge na obstoječem cestnem prehodu zaradi dolgih čakalnih vrst pred spuščeni zapornicami povsem nevzdržno. V neposredni

bližini prehoda, na razdalji ca 40m, je križišče z Industrijsko cesto, ki ga bodo spuščene zapornice v času urnih konic povsem ohromile. V kolikor se ne izvede izvennivojsko prečkanje, se bodo izrazito poslabšali življenjski pogoji ob tej cesti. S predmetnim LN se predpisuje kvantitativni obseg posega v prostor in vplivi na prostor, okolje in družbo ter kvalitativne spremembe, ki se morajo izvesti za omilitev teh vplivov. S sprejemom LN (po predpisani proceduri) bo dosežen namen - podana bo prostorska podlaga za izdelavo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in samo fizično izvedbo. Cilj LN pa je vsekakor izboljšanje prometnih razmer (kratkoročno in dolgoročno) v ožji okolici prehoda in širše. Cilj LN je seveda tudi vzpostaviti pravno formalno podlago za izdajo upravnih dovoljenj za samo gradnjo.

Obremenitve za proračun

Izdelava LN je financirana iz občinskega proračuna. Ob sklenitvi sporazuma o financiranju (kot je to navedeno v protokolu o ureditvi medsebojnih razmerij pri izgradnji predmetnega križanja) bo dosednji finančni vložek občine za izdelavo LN vključen v sam sporazum. Po oceni iz idejnega projekta je vrednost celotne investicije 1.435.000.000,00 SIT, po oceni iz LN pa 1.382.000.000,00 SIT. Investitor križanja bo MP (Ministrstvo za promet), delež občine pa je lahko le tisti, ki ima zakonsko podlago (Zakon o javnih cestah).

PROMETNI PODATKI (povzeto iz obrazložitve izdelovalca LN)

Na območju križanja ceste in železnice je po podatkih študije "Cestni in motorni promet na križanjih državnih cest z železniško progo v M. Soboti", ki jo je pod št. 28/99 v decembru 1999 izdelal IZP Maribor, sledeča prometna obremenitev:

- na cesti v letu 1999 (obstoječe stanje):

Cesta, odsek	VT 1+2	VT 3	VT 4	Skupaj
R1-232/1316 Lendavska ulica od Industrijske proti BTC	17180	130	430	17740
R2-441/1298 Lendavska ulice iz mesta do Industrijske ulice	15134	0	96	15230
R1-232/1470 Industrijska ulica	8306	130	369	8805

- na cesti v letu 2019, po simulirani mreži 2, ki vključuje: obstoječe cestno omrežje v MS, izgrajeno AC Maribor - Lendava, izgrajeno priključno cesto MS ob Kanalu z AC priključkom, izgrajeno južno zbirno cesto samo v zahodnem delu (do priključne ceste), izgrajeno Kocljevo ulico s prebojem na Cankarjevo in v dvosmernem režimu, prelociranje avtobusne postaje k železniški postaji in združitev internih priključkov industrijske cone v dva prometna priključka ob Lendavski ulici:

Cesta odsek	VT 1+2	VT 3	VT 4	Skupaj
R1-232/1316 Lendavska ulica od industrijske proti BTC	36546	182	638	37366
R2-441/1298 Lendavska ulice iz mesta do industrijske ulice	30725	0	0	30725
R1-232/1470 Industrijska ulica	14991	182	640	15813

Oznake pomenijo: VT 1 - osebna domača vozila, VT 2 - osebna tuja vozila, VT 3 - avtobusni in VT 4 - tovorna vozila

Po železniški progi pa se predvideva, da bo skozi Mursko Soboto - po Študiji izvedljivosti razvoja železniške proge Ormož - Puconci (SŽ projektivno podjetje Ljubljana v sodelovanju z ZEU - Družbo za načrtovanje in inženiring d.o.o. M. Sobota, junij 1999) - peljalo sledeče število vlakov (ocena):

Vrsta vlaka	2005	2015		
	skupaj skozi mesto	skupaj	skozi mesto	na obvoznici progi
Lokalni potniški vlaki	10(3)	12(4)	12(4)	∅
Nabiralni vlaki	4(3)	6(4)	6(4)	∅
Intercity in Eurocityvlaki	6(4)	8(4)	8(4)	∅
Obmejni vlaki	4(2)	6(2)	4(1)	2(1)
Mednarodni vlaki	4(2)	10(6)		10(6)
Mednarodni brzi in ekspresni tovorni vlaki	20(12)	28(16)		28(16)
Skupaj	48(26)	70(36)	30(13)	40(23)

* Številke v oklepaju pomenijo število vlakov v nočnem času med 20.00 in 6.00 uro.

Navedene številke pomenijo, da so več kot izpolnjeni pogoji za izvennivojsko križanje obeh zelo obremenjenih prometnic, saj tudi zaostreni kriteriji novega predloga Zakona o varnosti v železniškem prometu v svojem 24. členu med drugim določajo:

"Križanje proge s cesto, ki ni avtocesta ali magistralna cesta I. reda ne sme biti v istem nivoju, če je promet motornih vozil po cesti zelo gost (več kot 7000 vozil PLDP) ali če je železniški promet po progi pogosten (več kot 70 vlakov dnevno)".

Osnova za izdelavo lokacijskega načrta je izdelan idejni projekt, ki ga je po naročilu Ministrstva za promet in zveze - Direkcije republike Slovenije za ceste (DRSC) izdelala družba Lineal d. o. o. Biro za projektiranje Maribor pod številko projekta 335A/200. Idejni projekt, ki vključuje izsledke številnih drugih strokovnih podlag in preverb izdelanih vzporedno z njim, sloni na predhodno izdelani študiji "Izvedba izvennivojskega prečkanja proge Ormož - M. Sobota - Hodoš z državnimi cestami v M. Soboti" (Lineal d. o. o. Maribor, št. 319/99), ki je bila s ciljem izbora najoptimalnejših variant prečkanj proge z obema republiškima cestama v M. Soboti prav tako naročena in vodena s strani DRSC. Podatki v osnutku L.N so povzeti iz navedenega idejnega projekta in spremljajočih študij. Prav tako sloni tudi

končna verzija predloga lokacijskega načrta za sprejem na istih strokovnih podlagah, vendar z nekaterimi dodatnimi in širšimi obdelavami rešitev izdelovalca LN, ter ob upoštevanju prispelih pogojev in soglasij pristojnih inštitucij, kakor tudi na stališčih do pripomb iz razprav, kot so bila izoblikovana na mestnem svetu, pri investitorju in izdelovalcu LN.

POVZETEK SPREMEMB GLEDE NA IDEJNI NAČRT

Da lahko opišemo bistvene spremembe, je potrebno najprej obrazložiti dogajanja v obdobju med 1. obravnavo in 2. obravnavo LN na Mestnem svetu.

Dne 21.3.2002 je bilo na zahtevo Mestne občine Murska Sobota na Ministrstvu za promet (MP) (glavnem financiranju projekta) opravljeno usklajevanje. Predhodno so jim bili posredovani sklepi Mestnega sveta - 1. obravnava). Na usklajevanju so bili prisotni predstavniki MP (ga. Nataša Kovše, državna podsekretarka s sodelavci), predstavniki Direkcije RS za ceste, predstavniki Družbe za državne ceste, predstavnik izdelovalca idejnega projekta, predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, predstavnik Vodnogospodarskega biroja Maribor (izdelovalec vodnogospodarskih rešitev v idejnem projektu in dodatne hidravlične presoje Puconskega potoka in Ledave - naročnik MOMS), g. Horvat - podžupan MOMS, g. ÷ri - ZEU-NI - izdelovalec LN, in pisec tega prispevka (Štihec, MOMS). Župan zaradi svoje odsotnosti žal ni mogel prisostvovati sestanku (nadomeščal ga je podžupan).

Na sestanku je bilo obravnavno 6. sklopov vprašanj (vodnogospodarska ureditev, nove rešitve glede dostopa do Ledavskega naselja, križišča Lendavska - Partizanska, obvoz Lendavska - Industrijska, dostopna pot po Klavniški cesti in pridobitev soglasij), katerih je bilo potrebno doreči, da bi se izognili nesporazumom ali še večjemu zavlačevanju, ki bi lahko nastalo, če bi MOMS enostransko sprejela LN. Zaključke s sestanka smo zapisali in jih posredovali prej navedenim inštitucijam, ki na njih niso imeli dodatnih pripomb. Tako je bila podana osnova za hitrejšo podajo potrebnih soglasij teh dveh ustanov (MP in MOP).

Zaključek 1

V LN se prikažeta obe varianti vodnogospodarskih ureditev (A in B), ki se vsaka posebej opredeli kot svoja etapa. V tekstualnem delu odloka se posebej navede pristojnost izvedbe za vsako izmed njih, in sicer:

- za varianto A je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor, ker bistveno izboljšuje vodnogospodarske ureditve širšega območja;
- za varianto B je pristojno Ministrstvo za promet (DRSC), ker njene rešitve v zadostni meri rešujejo vodnogospodarsko problematiko, ki bo nastala z izvedbo predmetnega izvennivojskega križanja.

S tem smo dosegli, da se zaradi razhajanj med MOP in MP ne zavlačuje sprejem LN.

Zaključek 2

Dostop do Ledavskega naselja ostaja enak kot je obdelan v idejnem načrtu (na mestu obstoječega iz Ledavske ulice). Dostop, ki je predviden v osnutku LN (severno od obstoječega se v predlogu LN sicer lahko predvidi, vendar se v tekstualnem delu odloka predvidi kot posebna etapa, za izvedbo katere je pristojna Mestna občina Murska Sobota).

Navkljub vztrajanju MP pri rekonstrukciji obstoječega dostopa do Ledavskega naselja smo vseeno dosegli, da se v LN vnese tudi možnost novega dostopa (severno od večstanovanjskih objektov). S tem je dana podlaga, da se tudi za ta objekt lahko pridobi tudi gradbeno dovoljenje. Nov dostop bi lahko izvedel izvajalec del, ko si bo želel olajšati organizacijo gradbišča. Če pa tega novega dostopa ne bi bilo v LN (kot možnost), pa bi dejansko obstajala le (in samo) rekonstrukcija na obstoječem mestu. Na sestanku pa se je državi ponudila možnost, da se dovoz na obstoječem mestu povsem opusti in v zameno predvidi nov dovoz nekoliko severneje (že prej omenjen - za stanovanjskimi objekti).

Zaključek 3

Meja obdelave se v LN razširi tako, da je zajeto celotno križišče Ledavske in Partizanske ulice. Idejni načrt se zaradi tega ne dopolnjuje, ampak se podrobnejše rešitve obdelajo v PGD, kar se posebej opredeli v projektni nalogi za izbiro izdelovalca projektne tehnične dokumentacije.

Po idejnem načrtu naj bi se rekonstruiralo le polovico omenjenega križišča.

Zaključek 4

V končnem predlogu LN se predvidi obvoz s potekom trase iz križišča Ledavske ulice in Partizanske ulice, preko dela Partizanske ulice, kjer se trasa obvoza usmeri v korito Ledave (le-ta se pomakne proti severu) in nadaljuje pod obstoječim železniškim mostom preko Ledave in ustrezno naveže na Industrijsko ulico. Predvidijo naj se minimalne dimenzije obvozne ceste, prav tako ustrezni vzdolžni nakloni. Ta obvozna trasa se predvidi kot posebna faza. V projektni nalogi za izbiro izdelovalca PGD se posebej navede tako predviden obvoz in izdelava projektnih rešitev.

Po idejnem načrtu je bil predviden obvoz za čas rekonstrukcije Ledavskega mostu nivojsko, na trasi Ledavske ceste, mimo vage, vzporedno z desnim nasipom Ledave, nivojsko preko železnice (potrebne nove zapornice) in mimo Mlinopeka na Industrijsko cesto. S speljavo obvoza v korito Ledave se izkoristi obstoječi železniški most preko Ledave in pridobi novo prečkanje (izvennivojsko) z železnico (dva vozna pasa s po 3,0 m svetle višine in s kolesarsko stezo ter peš hodnikom).

Zaključek 5

V končnem predlogu LN se kot etapa (faza) predvidi možnost dostopa do objektov ob zahodni strani Ledavske ulice tudi po Klavniški ulici (navedejo se potrebne parcele ipd.). V projektni nalogi za izbirno izdelovalca PGD se posebej navede tako predviden dostop in izdelava projektnih rešitev.

Zaključek 6

Obvoz za tovorna vozila se vodi po državnih kategoriziranih cestah (R in G), zato se v končnem predlogu LN ne vključijo dodatne obvozne trase.

Zaključek 7

S strani predstavnikov MP, DRSC in vodnogospodarskih služb je bilo obljubljen, da bodo soglasja podali najkasneje v roku 14 dni od dneva pridobitve vloge za podajo končnega soglasja.

Navedeni zaključki so bili poleg sklepa Mestnega sveta podlaga za vse spremembe v odloku (tako grafičnem kot tekstualnem). V sklopu izdelave predloga LN je izdelovalec ugotovil tudi dodatne potrebne posege (objekte), ki v idejnem načrtu niso bili predvideni (eden takih je most preko povezave Malega dobla in Puconskega potoka (varianta B), ki ga bo potrebno izvesti, če želimo, da ostane v funkciji cesta na levem (severnem) bregu Ledave (od Kopališke do Ledavskega naselja). Prav tako je bilo potrebno v odlok vnesti širitve območja, ki jih zahtevajo določeni posegi po etapah.

Na zadnjem sestanku dne 17.5.2002, ki je bil na MP, Družbi za državne ceste (z naše strani sta bila prisotna g. Čiri - ZEU in g. Štihec -MOMS), je bilo načelno dogovorjeno, da se bo naročila projektne- tehnična dokumentacija za vse predvidene posege (vseh faz oz. etap) s prioriteto (krajšim rokom izdelave) za tiste, ki so po LN predvideni v zgodnejših fazah izvedbe (najprej vodnogospodarske ureditve in premostitveni objekti na njih). Prav tako je bila izražena želja, da pri izdelavi projektne naloge za izbiro izdelovalca projektne- tehnične dokumentacije sodeluje predstavnik MOMS.

POVZETEK OPISA POSEGOV Z IZHODIŠČI NJIHOVIH REŠITEV (povzeto iz obrazložitve izdelovalca LN)

Predpogoj – robni pogoj predstavljajo vsekakor vodnogospodarske ureditve in ukrepi:

tehnični pogoji izvedbe izvennivojskega križanja zahtevajo znižanje obstoječega mostu na Ledavi in tako spremembo (zmanjšanje) dovoljenih pretokov stoletne vode (Q100) po Ledavi skozi Mursko Soboto. Posledično se vodnogospodarske ureditve morajo izvesti kot razbremenitev Ledave od sedanjega pretoka 40 m³/sek na predvidenih 12–14 m³/sek (po var. A) ali 8 – 10 m³/sek (po var. B) v Puconski potok, ki se mora ustrezno regulirati, potrebna je tudi istočasna zagotovitev poplavne varnosti mesta Murska Sobota. Obe varianti se v zaporedju B – 1. etapa, A – 2. etapa lahko izvedeta tudi v časovno različnih fazah.

Značilnosti obeh variant

Varianta A: Ledava se razbremeni preko novega razbremenilnega kanala v dolžini 784 m do opuščene struge Puconskega potoka, preko melioriranih polj, že takoj po obstoječem razbremenilnem objektu (zapornicah), ki razbremeni Ledavo od 150 m³/sek za presežek preko 40 m³/sek v razbremenilni kanal Ledava – Mura. Novi kanal odvede v Puconski potok 33 – 35 m³/sek, preostanku 5 – 7 m³/sek pa se v Ledavi takoj za razbremenilnim objektom za novi kanal priključi še 4 m³/sek zalednih voda iz območja zahodno od razbremenilnega kanala Ledava – Mura, ki bi jih speljali pod njim s sifonom O 210. Puconski potok se regulira od vtoka novega razbremenilnega kanala do sotočja z Ledavo v dolžini 1988 m. V Ledavo se izteka še Mali Dobel s 3 m³/sek, ki se sedaj po prečkanju Ledave s sifonom izteka v Puconski potok. Ledava se očisti in renaturira, zaradi znižanja praga ob sotočju s Puconskim potokom se ji tudi znižuje niveleta.

Varianta B: Ledava se razbremeni šele pri sedanjem vtoku Malega Dobra v Puconski potok tako, da na tem mestu, preko razbremenilnega kanala v dolžini 180 m, odvede 33 – 35 m³/sek in dodatne vode melioracijskega sistema Berek v Puconski potok, ki se dolvodno dodatno regulira do sotočja z Ledavo v dolžini 1433 m. Preostanek, največ 5 – 7 m³/sek preko razdelilnega objekta in dodatnih 3 m³/sek Malega Dobra ali skupaj 8 – 10 m³ ali nekaj več (melioracije), se odvaja še nadalje v obstoječo renaturirano, očiščeno in znižano strugo Ledave do sotočja z razbremenilnikom – Puconskim potokom.

Zmanjšana struga Ledave se od mostu na Lendavski ulici (5-1) do nizvodno od železniškega mostu, zaradi gradnje obledavske ceste (v razširjeni etapi) pod železniškim mostom, ustrezno (čimbolj sonaravna izvedba) kanalizira z desnobrežnim in delno levobrežnim zidom.

Varianta B je namreč za izvedbo izvennivojskega križanja Lendavske ulice z železniško progo dovoljšnja (znižanje mostu čez Ledavo), varianta A pa bolje rešuje poplavne vode zahodno od mesta Murska Sobota.

Zaradi izvedbe izvennivojskega križanja pod gladino podtalnice in poseganja v vodotoke je potrebno upoštevati vse ukrepe za preprečitev onesnaženja voda. Meteorne vode z rekonstruiranih prometnic se šele preko zbiralnikov, peskolovov in lovilcev olj prečrpavajo oz. spuščajo ločeno v vodotoke. Regulacija oz. razširitev Puconskega potoka se, ob njegovem poteku ob hišah Ledavskega naselja in Lendavske ter Klavniške ulice, mora izvesti kot vodotesna struga (preprečitev precejjanja vode iz struge), sama razširitev pa se naj izvede proti severu oz. z levo brežino.

V eni in drugi varianti so potrebni še drugi spremljajoči posegi, kot so:

- po eden razdelilni objekt na Ledavi,
- sanacija in prilagoditev obstoječih hidromelioracijskih sistemov (pri varianti A),
- izgradnja novih mostov na tem novem razbremenilniku Ledava – Ledava oz. starem Puconskem potoku (pri A štirje, pri B tudi štirje), od tega eden železniški,
- znižanje praga na strugi Ledave pod sotočjem z obstoječim Puconskim potokom itd.
- Deniveliranje Lendavske ulice oz. izvennivojsko prečkanje železniške proge bo posledično zahtevalo:
 - izgradnjo nadvoza železniške proge nad cesto pod železniškim prometom,
 - kesonsko izvedbo v območju podtalnice,
 - prečrpavanje odvoda meteornih voda z območja ceste v ukopu,
 - izvedbo opornih zidov na območju znižanja nivelete ceste in priključnih cest in dovozov,
 - nove dovoze k hišam, kjer stari več ne bodo uporabni zaradi znižanja nivelete in kanaliziranja prometa.
- Preureditev križišča Lendavske ulice z Industrijsko ulico v krožišče bo nadalje zahtevalo:
 - rušitev štirih stanovanjskih hiš in treh gospodarskih poslopij,
 - izvedbo opornih zidov ob znižani niveleti križišča,
 - izvedbo novega priključka kompleksa "Panonka" in območja med Puconskim potokom in Lendavsko ulico na krožišče ter
 - gradnjo novega mostu na Puconskem potoku.
- Preureditev vseh komunalnih, energetskih in telekomunikacijskih vodov na območju posegov.

Obseg območja

Ureditveno območje lokacijskega načrta obsega:

1. Območje odvzemov zemljišč (vse k.o. Murska Sobota)
 - Ožje ureditveno območje neposrednih posegov za

rekonstrukcijo Lendavske ulice zaradi izvennivojskega križanja z železniško progo, vključno s krožnim križiščem z Industrijsko ulico ter drugimi preureditvami priključkov in dovozov ter premoščanj Ledave in Puconskega potoka.

- Razširjeno osnovno območje posegov - 2. etapa

- Rekonstrukcija križišča Lendavske in Partizanske ulice in navezava Partizanske in Ulice ob progi ter povezava pod železniškim mostom na Industrijsko ulico, vključno z rekonstrukcijo križišča te povezave z Industrijsko ulico.

- Povezava Ledavskega naselja in hiš Lendavska ulica št. 47, 49 z novim mostom čez Ledavo in okrog stanovanjskih blokov Lendavska št. 51 in 53 na križišče Lendavske s Partizansko ulico.

2. Območje začasnih posegov v času gradnje (obvozi, prestavitve infrastrukturnih naprav)
3. Služnosti (izven območja obodne parcelacije)

Rešitev izvennivojskega križanja je koncipirana tako, da se uporabi širši koridor (prostor) obstoječe Lendavske ulice, pri čemer se v tej fazi uporabi njegov severni del za dvopasovno Lendavsko ulico pod progo z ustreznim kolesarskim in peš hodnikom (na severni strani že dokončno dvignjenim nad voziščem, na južni v nivoju vozišča).

Na ta način je omogočeno, da bo možno na obstoječi trasi Lendavske ulice (južneje) tudi med gradnjo vsaj deloma uporabljati obstoječi nivojski prehod, obenem pa je v perspektivi možno razširiti nadvoz železnice na jug zaradi razširitve Lendavske ulice v štiripasovnico, v kolikor ne bi bil povečan cestni promet na tej točki v bližnji prihodnosti razbremenjen z novo severno obvoznico ali vpadnico ter delno z novo vzhodno obvoznico.

Krožišče v predlagani obliki je izdelano na osnovi kapacitetne analize križišča, pri čemer sta že v začetni fazi predvidena dva izvozna pasova na Lendavski ulici v smeri Ledave vse do uvoza na BS OMV - Istrabenz (v nadaljevanju sta že izvedena). Tudi na uvozni smeri je vzhodni priključek dvopasovni tako kot sicer celo krožišče, zahodni priključek je na dovozni smeri dvopasovni, na izvozni pa enopasovni, enako je dimenzioniran tudi južni (Industrijska ulica) priključek, medtem ko je severni (k Panonki) le minimalno (1 uvozni, 1 izvozni) s kolesarsko stezo.

Za funkcionalno in oblikovno zaokrožitev posegov, nujnih za in ob gradnji nadvoza, bo v 2. oz. razširjeni etapi (po dogovorih med Mestno občino Murska Sobota in DRSC) potrebno: rekonstruirati križišče Lendavske in Partizanske ulice z ustrežno navezavo Partizanske, Ulice ob progi in ureditvijo podvoza pod železniškim mostom (v strugi Ledave) ter povezave na Industrijsko ulico; boljšo navezavo Ledavskega naselja iz križišča Lendavske in Partizanske ulice za stanovanjskimi bloki ter novim mostom čez Ledavo; boljšo navezavo Klavniških ulic na Industrijsko

ulico ipd. Prav tako se šele v drugi etapi ob sofinanciranju MOP-a lahko izvedejo vodnogospodarske ureditve po varianti A, ker je v 1. etapi za izvedbo osnovnih posegov zadostna ureditev po varianti B, vključno z mostom ob Ledavi čez novi razbremenilnik.

Prometni režim v času gradnje

Tranzitni promet, predvsem tovornih in večjih vozil, se v času gradnje preusmeri na mrežo državnih glavnih (G) in regionalnih (R) cest.

Ciljno-izvorni in notranji promet za severovzhodni del mesta iz središča mesta se v času gradnje delno in občasno usmerja preko gradbišča (na območju nadvoza in krožišča), delno in občasno pa preko obvozov od križišča Lendavske in Partizanske ulice, po njej ter ob Ledavi in v strugi (že zmanjšane) Ledave pod železniškim mostom, na Industrijsko ulico ter po njej nazaj na Lendavsko in ko bo v gradnji širitev mostu preko Puconskega potoka na Lendavski ulici, lahko tudi čez predhodno zgrajen most preko Puconskega potoka, preko zemljišča Panonke na Markišavsko ulico. V času gradnje mostu preko Ledave (5-1) pa je promet potrebno ves čas voditi po opisanem obvozu ob Ledavi. Lokalne začasne dovoze je v Ledavsko naselje in tudi k hišam Lendavska 47 in 49 na severni strani ulice ter k hišam Lendavska 44 in 44 a na južni strani ulice možno izboljšati z (začasnim) mostom čez Ledavo, severno od obstoječega, preko parcele št. 171 na ulico Ledavsko naselje. V primeru trajne izvedbe ta navezava omogoča opustitev (rekonstrukcije) obstoječih dovozov (ulice) Ledavskega naselja in dovozne ceste ob Ledavi za hišo 47 in 49 na poglobljeno rekonstruirano Lendavsko cesto. Ciljno-izvorni promet v središče mesta za smer sever in severovzhod lahko poteka še po Lendavski, Grajski, Kopaljški ulici, lokalni cesti Murska Sobota - Markišavci preko železniškega prehoda v nivoju, na Markišavsko ulico ter po njej do križišča z Lendavsko in Noršinsko ulico.

Gradnjo nadvoza in krožišča je zaradi vsaj delnega prometa preko gradbišča možno izvajati tako, da se na območju krožišča najprej zgradi južni del kesona (promet ta čas poteka v severnem delu in preko obstoječega prehoda čez železnico, nato se ta del zasuje ter se zgradi na celotni dolžini severni del kesona (promet ta čas teče po obstoječi trasi Lendavske ulice), nato pa se po izgradnji kesona in nadvoza promet preusmeri na novo Lendavsko ulico in krožišče.

V času gradnje bodo uvedeni začasni režimi odvijanja prometa (obvozi) tudi izven navedenega območja, to je:

- za dovoze do objektov Ledavskega naselja in do objektov Lendavska ulica 44 in 44 a - preko obstoječe dovozne ceste do stanovanjskih blokov na Lendavski cesti št. 53 in 51 iz Lendavske ulice ter okrog teh blokov, z mostom preko Ledave do ulice Ledavsko

naselje (po dogovoru med Mestno občino in investitorjem DRSC);

- za obvoz na Industrijsko ulico pa od Lendavske ulice preko dela Partizanske ulice in dela Ulice ob progji ter nato pod železniškim mostom (ob zmanjšani Ledavi) nazaj na dovozno cesto za Mlinopek in po njej do Industrijske ulice ter po njej na Lendavsko - kot alternativa nivojskemu prečkanju obvoza z železnico, oz. kot trajna možnost povezave mestnih ulic za lokalni promet (do osebnih avtomobilov). Od križišča Lendavske z Industrijsko je možno nadaljevanje obvoza preko predhodno zgrajenega mostu za Panonko in preko njenega zemljišča na Markišavsko ulico.

V primeru, da ves čas gradnje ne bo omogočen prehod tovornega, ciljno-izvornega prometa v mesto in iz mesta preko gradbišča po Lendavski ulici, je le-tega potrebno usmeriti po drugih cestah že od križišča Lendavske in Gregorčičeve ulice ter križišča Lendavske, Noršinske in Markišavske ulice po Lendavski, Grajski, Kopališki ulici preko obstoječega nivojskega prehoda železnice v Markišavskem logu ter po regionalni cesti Markišavci - Murska Sobota in po Markišavski ulici do križišča z Lendavsko ulico, oz. ga že prej (tranzitnega v celoti) usmeriti le na državno mrežo cest z obstoječim nivojskim prehodom čez železniško progo na Cankarjevi oz. Panonski ulici.

ETAPE IZVAJANJA

Etape izvajanja so na osnovi dosedanjih dogovorov med investitorjem izvennivojskega prehoda - Republiko Slovenijo, Ministrstva za promet, Direkcije RS za ceste na eni strani ter Mestno občino na drugi strani določene tako, da se v prvi ali osnovni etapi izvedejo vsi posegi, ki so nujni za funkcionalno dograditev izvennivojskega križanja in vseh drugih neobhodnih spremljajočih ureditev ter jih financira DRSC (osnova za ta del LN je bil idejni projekt). Druga ali razširjena (dodatna) etapa pa praviloma zajema ureditve na širšem območju, ki jih je primerno izvesti kot prilagoditve novemu stanju in izboljšujejo funkcionalno prometne, oblikovne in vodnogospodarske pogoje na širšem območju, tako po izgradnji izvennivojskega križanja kot tudi že med ali pred izvedbo. Zaradi tega je iz te druge etape primerno že pred gradnjo valorizirati nekatere rešitve in jih vključiti celo že pred oz. med izvedbo prve etape.

Prva etapa

- Prvo ali osnovno etapo je primerno izgrajevati po sledečih fazah:
- z regulacijo in ustrezno razširitvijo ter poglobitvijo je potrebno pripraviti Puconski potok dolvodno od sotočja Malega Dobra (varianta B) za sprejem dodatnih (razbremenjenih) voda Ledave (skupaj 33 - 35 m³/s) vse do sotočja v Ledavo pri čistilni napravi. Vzporedno

- se morajo pred usmeritvijo razbremenjenih voda Ledave v regulirano strugo Puconskega potoka na tem odseku zgraditi vsi objekti - to je novi mostovi na nove pretoke (5-4 pod železnico, 5-3 dovoz k Panonki, dodatni 5-6 preko razbremenilnega kanala Ledava - Puconski potok za pot ob Ledavi ter nazadnje še razširjeni most 5-2 na Lendavski ulici tako, da je promet po Lendavski čim manj oviran (enosmerna prehodnost) ali je že možen obvoz preko novega mostu preko zemljišča Panonke ob predhodni ureditvi poti okoli upravnega objekta do Markišavske ulice). Nazadnje se uredi še vtok iz Ledave v 180 m dolgi razbremenilni kanal (sedanja struga vtoka Malega Dobra v Puconski potok), razdelilni objekt na Ledavi in pod njim novi vtok Malega Dobra (3 m³/s) v zmanjšano strugo Ledave (8-10 m³/s). Že pred gradnjo mostu 5-2 je potrebno odkupiti in porušiti hišo Lendavska ul. št. 63.
- Že takoj po izvedbi razbremenitve Ledave bi bilo umestno, ob ustreznem dogovoru med občino in DRSC, pristopiti k nekaterim ureditvam, ki so sicer glede trajne uporabe po izvedbi vseh posegov del 2. etape oz. dodatnih (razširjenih) rešitev, vendar bi jih prav zaradi boljših rešitev dostopnosti (Ledavsko naselje) in večje pretočnosti obvozov bilo dobro izvesti že pred glavnimi deli na sami trasi Lendavske ulice. To je predvsem dodatni most 5-7 na Ledavi, ki bi omogočil dostop do Ledavskega naselja (v času gradnje samega glavnega mostu 5-1 na Lendavski ulici pa celo obvoz) ter zgraditev (začasno) obvozne ceste pod železniškim mostom (za osebni promet). Oboje zahteva še rekonstrukcijo križišča Lendavske in Partizanske ulice, "obledavski obvoz" pa še navezavo Partizanske in Ulice ob progji nanj.
- Pred glavnimi posegi pri nadvozu in krožišču je potrebno odkupiti zemljišča in objekte ter jih porušiti na Lendavski ulici št. 46, 61 in Industrijski ul. št. 18.
- Enotno fazo osnovne etape predstavljajo vsi glavni posegi na koridorju Lendavske ulice - to je izgradnja novega (znižanega) mostu čez Ledavo, krožišča in nadvoza 4-1, vključno s kesonsko izvedbo na njenem območju ter samo novo (spuščeno) traso Lendavske ulice med križiščem s Partizansko ulico in uvozom na BS OMV Istrabenz, vključno z vsemi spremljajočimi ureditvami in ukrepi. Ta faza se operativno (zaradi vsaj delnega pretoka prometa) deli na podfaze po podolžnih polovicah (most, keson). Tako se na območju krožišča najprej zgradi južni del kesona (promet poteka v severnem delu ter preko obstoječega prehoda čez železnico), nato se ta del zasuje ter na celotni dolžini zgradi severni del kesona (promet teče po obstoječi trasi Lendavske ulice), nato pa se po izgradnji kesona in nadvoza promet usmeri na novo Lendavsko ulico, nakar se uredi prej zasuti del kesona, krožišče in vse ostalo.

Druga – dodatna in razširjena etapa

V drugo ali dodatno etapo praviloma uvrščamo posege, ki prilagajajo ali izboljšujejo stanje v širšem območju novo nastalih razmer, povzročenih z osnovnim posegom, in so torej odvisni tudi od drugih virov financiranja. To so sledeče ureditve oz. faze:

- dokončna vodnogospodarska ureditev, ki zagotavlja boljše protipoplavno varnost mesta in okolice s tem, da razbremeni Ledavo preko daljšega kanala in daljše regulacije Puconskega potoka že takoj po obstoječi zapornici za odtokom razbremenilnega kanala Ledava – Mura in tako omogoča vtok zalednih poplavnih voda iz kasete severozahodno od mesta (pod kanalom) v razbremenjeno Ledavo – po varianti A. Faza vključuje še novi most na podaljšku Kopališke ulice (5–5) in rekonstrukcijo le-te.
- Rekonstrukcija križišča Lendavske ulice s Partizansko in obstoječim dovozom do stanovanjskih blokov Lendavska – sever, vključno z :
 - ureditvijo obledavske ceste s priključeno Partizansko in Ulico ob proggi, delno v razpoložljivi strugi Ledave pod železniškim mostom;
 - rekonstrukcijo križišča obledavske povezave in Industrijske ulice;
 - rekonstrukcijo križišča Klavniške in Industrijske ulice;
 - ureditvijo novega dovoza do Ledavskega naselja z navezavo na križišče Lendavske in Partizanske ulice po obstoječem dovozu k stanovanjskim blokom Lendavska 51, 53, 57, 45, 45a, 45b, 41, 43, preko parc. št. 171, z novim mostom 5–7 čez Ledavo. S tem je urejen tudi dostop do hiš Lendavska ul. št. 47, 49 in ni potrebna rekonstrukcija (poglobitev) obstoječih dovoznih cest na obeh bregovih Ledave do Lendavske ulice. Ureditve po tej alineji niso obdelane v idejnem projektu, ki je osnova za izdelavo tega LN;
 - Rešitve nadvoza železniške proge nad Lendavsko ulico omogočajo v eni poznejših etap tudi razširitev le-tega proti jugu, s čimer bi se omogočila (zrcalna) ponovitev v osnovni etapi dvopasovnega vozišča z dvignjenim hodnikom za pešce in kolesarsko stezo v štiripasovno vozišče z obojestranskim dvignjenim hodnikom za pešce in kolesarje. Taka razširitev bi zahtevala tudi odkup stanovanjske hiše (s stavbiščem) na Lendavski ulici št. 44.

RUŠITVE OBJEKTOV IN ODKUPI

Odkupi obstoječih objektov

Zaradi gradnje izvenmivojskega križanja in krožnega križišča se odkupi sledeče objekte:

- stanovanjski objekt z gospodarskim poslopijem na parceli številka 75, Lendavska ulica 63, Murska Sobota, lastnica Genovefa Baranja, Lendavska u. 63, Murska Sobota;
- stanovanjska stavba (delno) na parceli številka 73/1, last SKZ Panonka Murska Sobota, Markišavska 3, Murska Sobota;

- stanovanjska stavba in gospodarsko poslopije na parceli št. 73/2, Lendavska ulica 61, Murska Sobota, lastnika Svetina Marjana, Vinko, Lendavska ulica 61, Murska Sobota;
- stanovanjska stavba na parceli št. 79, Industrijska ulica 13, lastnik Karel Flisar, Industrijska ulica 13, Murska Sobota;
- stanovanjska stavba na parceli št. 3201, Lendavska ulica 46, Murska Sobota, lastnik Slovenske železnice, Kolodvorska 11, Ljubljana

Za izvedbo 2., razširjene etape – rekonstrukcijo križišča Lendavske in Partizanske ulice, je potrebno odkupiti:

- tehcnico s pripadajočim objektom na parc. št. 3162/2.

V odloku so obrazloženi tudi posegi v smislu urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih oblikovanj prostora, varstvo naravne in kulturne dediščine, ukrepi za varovanje bivalnega, delovnega in naravnega okolja, varstvo kmetijskih zemljišč, zasnova ureditve zelenih površin, rešitve v zvezi z zaščito pred naravnimi in drugimi nesrečami.

ZAKLJUČEK:

Sprejem LN bo pomenil formalno podlago, da MP pristopi k izbiri izvajalca premoženjsko pravnih zadev in potrebne parcelacije. Izbrana inštitucija bo ocenila objekte, ki so predvideni za rušitev, in z lastniki sklenila pogodbo o prenosu lastništva. Ko bodo urejena premoženjsko pravna razmerja, se lahko pristopi k rušitvam, kar bo dejansko pomenilo tudi začetek fizične izvedbe tega velikega projekta. Pričakujemo, da bo do tega prišlo še v letošnjem letu.

Nadaljnji postopki bodo okvirno potekali tako: po objavi LN v Uradnem listu bo MP izdelalo projektno nalogo (z njihove strani je bila izražena želja, da sodeluje tudi predstavnik MOMS), ki dejansko predstavlja razpisno dokumentacijo za izbiro izdelovalca projektno-tehnične dokumentacije. Le-ta se bo izdelovala fazno, nekako tako, kot bo fazno potekala tudi izvedba (najprej projekti rušitev, vodnogospodarskih ureditev itd.). Po izdelavi posamezne projektno-tehnične dokumentacije se pridobi gradbeno dovoljenje za določeno fazo in se izbere izvajalec del. Ocenjujem, da se bo fizična izvedba začela spomladi 2003 (razen parcelacije, odkupov in rušitev, ki bi se lahko že v letošnjem letu). Upamo, da minister za finance zaradi rebalansa državnega proračuna ni preveč oklestil tudi "naše" postavke v državnem proračunu. O tem bomo vsekakor povprašali ministra RS za promet, g. Presečnika. Po že podpisanim protokolu se je potrebno dogovoriti še o finančnem sporazumu, katerega podlaga bo projektno-tehnična dokumentacija in projektantski predračuni. Najpomembnejši del (delitev stroškov) nas torej še čaka. S tem, ko smo LN spravili pod streho, smo se že zelo približali začetku dejanske izvedbe, s tem pa tudi osnovnemu cilju – izboljšanju prometnih razmer.

Anton Štihec, univ. dipl. inž. grad.

Župan odgovarja

Kdaj bo napeljana kanalizacija?

Svetnik Alojz Smodiš: "Zanima me, kdaj se bo letos začela nadaljnja izgradnja kanalizacije v naseljih, kjer te še nimajo napeljane?"

Župan Anton Slavic: "Gradnja kanalizacije v Bakovcih se bo nadaljevala v prihodnjih dneh, že v prihodnjih desetih ali štirinajstih dneh. Naj še enkrat ponovim, da je občina odstopila od tega, da bi s krajevno skupnostjo delila stroške izgradnje na polovico, saj menim, da bi bil to prevelik finančni zalogaj za tamkajšnje krajanje, ki bi morali prispevati svoja sredstva. Vendar pa je to potem pomenilo velik dodatni zalogaj za občinski proračun, kar je povzročilo, da se je gradnja nekoliko zavlekla."

Za invalide nedostopni?

Svetnica Nadja Ivanc Milošević: "Več občanov me je opozorilo, da prostori Upravne enote Murska Sobota in prostori uprave mestne občine niso dostopni invalidom. To pomeni, da invalidi ne morejo priti do okenca za pridobitev potne listine z vozičkom. Po drugi strani je Upravna enota Murska Sobota prejela listino o najvišji kakovosti opravljanja storitev. Zanima me še reševanje problema stavbe oziroma urejanja okolice stavbe Davčne uprave na vogalu Slomškove ulice. Tu sta dva objekta, kamor hodijo po opravkih vsi občani, podjetniki, zraven je katoliška cerkev. Tisti parkirni prostor je vedno poln. Ker je investitor te zgradbe Sobota Center, me zanima, kako težavo rešiti."

Župan Anton Slavic: "Glede na ozke hodnike in stopnišča v prostorih uprave mestne občine in Upravne enote so možnosti za ureditev dostopa invalidov dokaj omejene. Dostop do sprejemnih pisarn je vendarle še možen, saj ni večje stopnice oziroma praga. Če je to potrebno, pridejo zaposleni tudi do invalidov, ki ne morejo v stavbo. Ureditev dostopa za invalide je težko izvedljiva, v vsakem primeru pa se bodo možnosti iskale naprej. Glede objekta na Slomškovi ulici, ki ga je zgradila in investirala Sobota Center, pa naj povem, da je zadeva ta trenutek v domeni Upravne enote oziroma Ministrstva za okolje in prostor. Na pritožbo sosedov je namreč Ministrstvo za okolje in prostor naložilo Upravni enoti Murska Sobota, da ga zasliši. To je upravna enota tudi storila, po tem pa ponovno izdala gradbeno dovoljenje, saj je po ugotovitvah objekt v celoti zgrajen v skladu z zazidalnim načrtom, ki je bil sprejet. Naj dodam, da zazidalni načrt obravnava tudi parkirišča, ki pa jih v tem trenutku na žalost še ni. Nastala naj bi vz-

dolž Gregorčičeve ulice. Za ureditev parkirišča bo treba poiskati denar in odkupiti nekatera zemljišča."

Izvajalec je nesposoben

Svetnik Ernest Ebenšpanger: "Na Slovenski ulici so leseni kioski. Kdo je njihov lastnik in kakšna je njihova namembnost? Opazil sem, da se na to območje neopazno seli tržnica s tekstilnimi izdelki. Menim, da to ni primeren prostor za takšno prodajo. Prav tako me zanima prometna ureditev mesta. Zmeraj, kadar smo govorili o tem, je bil odgovor, da projekti še niso končani. Kdaj bo znano kakšna bo torej prometna ureditev mesta, tudi kako bo takrat urejena ulica Štefana Kovača."

Župan Anton Slavic: "Lesene kioske nadzoruje Komunala, ki je z najemniki sklenila desetletne pogodbe. Te bodo potekle čez leto ali dve. Komunala v omer opozarja uporabnike kioskov, da svoje ponudbe ne smejo širiti zunaj kioskov, saj tako uporabljajo površino, ki je v širši lasti in do katere nimajo pravice. Komunalo bom ponovno opozoril, naj na tem področju izvaja red. Glede prometne ureditve Murske Sobote pa moram na žalost povedati, da izvajalec, ki bi pripomogel k boljši prometni ureditvi mesta, svojega dela ni sposoben opraviti. Zadeve stojijo. Do sedaj smo izvajalcu še pustili nekaj možnosti, da delo dokonča, vendar tako imenovana zadeva stoji. Po vsej verjetnosti bomo z njim razdrli pogodbo."

Prvi forum Pomurje

Murska Sobota je bila prizorišče gospodarskega foruma. Sodelovalo je več kot 180 pomurskih gospodarstvenikov, ki so ugotovili, da se sicer gospodarstvo v Pomurju po večini kazalnikov razvitosti uvršča na rep med vsemi statističnimi regijami v Sloveniji, po drugi strani pa bi se lahko začelo hitreje razvijati, če bi prestrukturirali podjetja v delovno intenzivnih panogah, ob pomoči

države zgradili gospodarsko in drugo infrastrukturo ter zagotovili nadomestna delovna mesta za delavce, ki so izgubili delo v številnih stečajih in prisilnih poravnava. Na okrogli mizi o Razvojni politiki Pomurja in prestrukturiranju sta gospodarstvenikom pomagala iskati odgovore na odprta razvojna vprašanja tudi državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo Igor Strmšnik in direktor svetovalne hiše McKinsey Dueseldorf Peter Kraljič. Udeleženci foruma so pris-

luhnili tudi predstavitvi novih projektov in podjetniških pobud. Med njimi so bile podjetniške pobude za poslovanje podjetja Agrar, prve elektrarne na geotermalno vodo pri nas Ignes, Energotecha, kooperative Zeleni vrt Odranci in zelenjadarske zadruge Grede Tešanovci. Skupaj je v Pomurju v pripravi več kot 300 projektov in podjetniških pobud, ki lahko ob ustrezni finančni podpori investitorjev in države prispevajo k boljši gospodarski podobi Pomurja.

Ljudem predstavimo prostovoljno delo

Koordinacijski odbor za varstvo starejših pri Mestni občini Murska Sobota je obravnaval pred nedavnim izvajanjem prostovoljnega dela v letu 2001, ki je bilo proglašeno za mednarodno leto prostovoljcev. Ugotavljal je, da je prostovoljno delo v določenih sredinah dobro razvito, na nekaterih področjih pa še ne. Zelo pomembno pri razvijanju in izvajanju prostovoljnega dela je pravilna medsebojna informiranost nosilcev prostovoljnega dela in tistih, ki bi prostovoljno delo želeli opravljati. In kaj je prostovoljno delo?

Pomoč v stiski, sodelovanje v kreativni dejavnosti, usluge znancem, sosedom in prijateljem. Vse to imenujemo pozitivno socialno delovanje. Prostovoljno delo je obnašanje, s katerim ljudje pomagajo oziroma koristijo drugim, ne da bi za to pričakovali zunanje nagrade. Ljudje se naučijo, da je tako delo dobro in če se sami tako vedejo, se počutijo dobro ter si s tem krepijo samopodobo.

Članica Koordinacijskega odbora za varstvo starejših Marija Horvat je lani prejela priznanje Državnega sveta Republike Slovenije za opravljanje prostovoljnega dela v okviru soboškega Društva upokoencev. To dokazuje, da se v našem prostoru prostovoljno delo izvaja. Ker želimo, da se v prostovoljno delo vključi čim več ljudi, smo pripravili akcijo z naslovom "Ljudem predstavimo prostovoljno delo". Društvom, organizacijam in zavodom smo posredovali vprašalnik o tem, kako in na katerih programih izvajajo prostovoljno delo. Društva in organizacije so se odzvale in nam posredovale podatke o programih prostovoljnega dela. Vabimo Vas, da se jim s svojim prostovoljnim delom pridružite, zato posredujemo njihove naslove.

1. SLOVENSKO DRUŠTVO ZA CELIAKIJU:

- pomoč bolnikom s celiakijo, svetovanje pri prehranjevanju
- kontaktna oseba: Kristina Godvajš, Mojstrska 2, Murska Sobota, tel.: 041 409 476

2. DRUŠTVO UPOKOJENCEV BAKOVCI:

- pomoč pri obisku zdravnika, v bolnišnici in dostava hrane na dom
- kontaktna oseba: Vida Antolin, Vrtna ulica 6, Bakovci, tel.: 543 15 30, vsak delovni dan od 9.00 do 12.00

3. OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA, MURSKA SOBOTA:

- pomoč pri organizaciji krvodajalskih akcij
- pomoč pri humanitarnih akcijah
- program na področju preventive in zdravstveno vzgojne dejavnosti, pomoč pri merjenju krvnega pritiska, obiskovanje bolnikov v bolnišnici.
- kontaktna oseba: Angela Sobočan, OZRK, Staneta Rozmana 3, Murska Sobota, tel.: 5211274, vsak delovni dan od 8.00 do 15.00

4. MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV MURSKA SOBOTA:

- obiski v bolnišnici, na domu in prinašanje hrane na dom.
- kontaktna oseba: Rudolf Kulič, Kocljeva ulica 4, Murska Sobota, tel.: 532 11 57, v ponedeljek, sredo in petek od 8.00 do 12.00

5. DRUŠTVO ZA POMOČ MLADIM - KORAK NAPREJ:

- pomoč mladim, vodenje in sodelovanje pri delavnicah o odvisnosti

- preživljanje prostega časa, organiziranje in sodelovanje na poletnih taborih
- kontaktna oseba: Erika Zelko Peterka, Kmečka ulica 54, Beltinci, tel.: 542 13 08, vsak delovni dan od 13.00 do 14.00

6. DRUŠTVO UPOKOJENCEV MURSKA SOBOTA:

- dostava hrane in drugih stvari na dom
- pomoč pri obiskih zdravnika
- pomoč pri strokovnih nasvetih in opravih, dajanje pravnih in drugih nasvetov pri uveljavljanju različnih pravic
- pomoč pri delu v gospodinjstvu, pospravljanje stanovanja, manjša opravila pri pripravi hrane, manjša dela v okolici hiše in na vrtu
- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, svetovanje pri jemanju in prinašanju zdravil
- kontaktni osebi: Marija Horvat, Naselje Jožeta Kerenčiča 12, tel.: 524 15 48, v sredo in petek od 8.00 do 10.00; Estera Pleša, tel.: 524 10 84, v ponedeljek in četrtek v pisarni Društva upokoencev Murska Sobota, Kocljeva ulica, od 9.00 do 11.00

7. OBMOČNO DRUŠTVO VOJNIH INVALIDOV POMURJA, MURSKA SOBOTA:

- pomoč pri obisku zdravnika in obiskovanje v bolnišnici
- kontaktna oseba: Albina Babič, Štefana Kovača 17, Murska Sobota, tel.: 527 12 97, vsak delovni dan od 8.00 do 16.00

8. OZARA - ZDRUŽENJE ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA, MURSKA SOBOTA:

- dnevni center, vodenje prostočasnih aktivnosti in krožkov, spremljanje na izletih
- stanovanjska skupina, pomoč pri opravih, druženje
- kontaktna oseba: Mojca Arko Cipot, Trstenjakova 67, Murska Sobota, tel.: 535 17 20, vsak dan od 7.00 do 15.00

9. MEDOBČINSKO DRUŠTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH MURSKA SOBOTA:

- pomoč pri vključevanju v socialno okolje, pomoč pri spremstvu, pri branju, obiski na domu, pomoč pri računalniškem opismenjevanju
- pomoč pri razvijanju ročnih spretnosti.
- kontaktna oseba: Albina Horvat, Mirna 3, Murska Sobota, tel.: 522 15 78

10. DRUŠTVO PARAPLEGIKOV PREKMURJA IN PLEKIJE:

- pomoč pri izvajanju programov v društvu, pomoč v obliki spremstva, prostovoljec naj bo po možnosti medicinski tehnik, fizično močna oseba zaradi dvigovanja in po možnosti šofer z izpitom kategorije B
- kontaktna oseba: Matija Merklin, Vidonci 115, tel.: 551 1364, 041 327 434

11. DRUŠTVO ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIH - SOŽITJE, MURSKA SOBOTA:

- obiski na domu in druženje z duševno prizadetimi osebami, pomoč pri učenju skrbi za sebe
- kontaktna oseba: Marija Bačič, OŠ IV, Murska Sobota, tel.: 522 30 80, vsak delovni dan od 8.00 do 14.00

Vsem, ki se bodo odločili za opravljanje prostovoljnega dela, želimo veliko uspehov, kajti le nekaterim ljudem je dano spoznanje, da ko dajejo sebe drugim, tudi prejemajo in se prebujajo v novo življenje.

Rofina Bernjak

MIKK-ov poletni festival »TE MIKKA«

Po ideji, ki se je začela v MIKK-u razvijati že lansko leto, smo prišli do faze, kjer že lahko napovemo MIKK-ov poletni festival "TE MIKKA". V naslednjih stavkih boste izvedeli vse, kar bi vas utegnilo zanimati.

KJE IN KDAJ?

Zgodilo se bo 12. in 13. julija 2002 na letališču Murska Sobota v Rakičanu.

KAJ?

V dneh festivala se bo zvrstilo veliko zanimivih predavanj, delavnic, gledaliških iger in seveda glasbe. (glej predstavitev)

ZAKAJ?

Postavimo se ob bok preostali Sloveniji in ji pokažimo, da tudi mi lahko naredimo dober žur in festival z zelo dobrimi bendi. Pa še peljati se ni treba daleč.

KAKO?

Šotor, spalno vrečo pa dobro voljo strpajte v nahrbtnik, pa veselo na kolo, avtobus, avto ali avion. Poskrbljeno je za tudi za parkirišča in taborjenje.

HOW MUCH? WIE VIEL? KELKO?

SAMO jurja pa pol (1500 SIT) za oba dni!!

Delavnice

Čez dan smo pripravili za popestritev "prostega" časa kar nekaj delavnic, pri katerih boste lahko ob mentorjih spoznali umetniške prakse. Med njimi so tudi:

- delavnica mavčnih odlitkov reliefa
- delavnica grafitov
- delavnica LOESJE
- foto delavnica

Predavanja

- kaj pomeni NATO za Slovenijo, argumenti za in proti (predavanje pripravljajo mladi organizacije NEUTRO Ljubljana)
- Mladi in droge (Drogart, Ljubljana)
- EURODESK (MOVIT)

Koncerti

Vsak dan od 19:00 se bodo na glavnem odru zvrstile domače in tuje glasbene skupine.

Nekaj o skupinah, ki bodo nastopile na festivalu...

SPEEDBALL BABY (NY, USA)

ENERGIJA KI USTVARJA ODLIČNO GLASBO

MIKK-ov festival bo gostil izjemno rockovsko atrakcijo, ene redkih predstavnikov sodobne rock muzike, ki bi ji z ne malo poguma lahko rekli artpunkrock. Govorimo o newyorčanih Speedball Baby - zatrgani mešanici že tako počenega bluesa Jona Spencerja, do konca prigananega garažnega rocka Pussy Galore in Honeymoon Killers ter pregnanih ritmov kakšnih Ramones (!). Zvezde večera

Speedball Baby v letošnjem letu praznujejo 10 obletnico delovanja. Izdali so sedem plošč: Speedball Baby (7", CPC), Get Straight For The Last Supper (EP, CPC), Speedball Petite (EP, Fort Apache), Cinema! (LP/CD, Fort Apache/Konkurrel), I'mGonna Stomp Mr.Harry Lee (EP; Symphaty For The Record Industry), Uptight! (LP/CD, In The Red), in The Blackout (CD, In The Red Records), ki jo bodo predstavljali na letošnji evropski turneji, torej na festivalu.

web strani: www.speedballbaby.com in www.intheredrecords.com/pages/speedball.html

THE BAMBI MOLESTERS AMERIŠKA ROCK SMETANA NA NOVEM ALBUMU BAMBI MOLESTERS:

(R.E.M.-Peter Buck, Scott McCaughey/ THE WALKABOUTS-Chris Eckman/T.LEE HALE)

Za Bambi Molesters iz Siska resnično lahko rečemo, da so se jim uresničile na-

jbolj nore sanje. Odlične, celo superlativne kritike v glasbenih revijah in na radijskih postajah po vsem svetu, katerih so bili Bambi Molesters deležni po izdaji prvih dveh albumov "Dumb Loud Hollow Twang" in "Intensity!" so eni najboljših surf-rock skupin vseh časov odprle pot k sodelovanju z najeminentnejšimi ameriški rock glasbeniki.

web stran: www.thebambimolesters.com

ZABRANJENO PUŠENJE

Zabranjeno Pušenje je nastalo leta 1980 kot klasičen "garage" band. Sestavl-

jali so ga tedaj še srednješolci (in sošolci): Nenad Janković (Dr. Karajlić; klaviature), Davor Sučić (Sejo Sexon; kitara), Zenit Džozo (Fu-Do; bobni), Mladen Mitić (Munja; bas kitara), Dražen Janković (Seid Little Karajlić; klaviature), Ognjen Gajić (saksofon, flavta), Mustafa Čengi (Muče; solo kitara) in Zoran Degan (Poka; synth), s skupino pa je veliko krat sodeloval tudi Elvis J. Kurtović kot rezervni igralec. Predstavniki "Novog primitivizma" bodo na festivalu predstavili svoj zadnji album "Agent tajne sile" ter mnoge druge uspešnice.

ELVIS JACKSON

Dobitniki več glasbenih nagrad so brez dvoma ena najbolj koncertno angažiranih skupin in pravo odkritje izpred dveh-treh let. Vse od izida albuma "Go Home And Practice" (Rock'n'Roll Rec./Nika) ne poznajo premora. Elvis Jackson se v živem nastopu izkažejo kot dozoreli glasbeniki, ki znajo poleg kvalitetnega punk-rocka zaigrati tudi reggae in ska ter vplesti bolj metalске prijeme, za nameček pa je vse to začinjeno s svežimi idejami in kopico humorja. Elvis Jackson vas bodo tudi z novim gradivom, ki je bilo posneto s producentom J.Kellom v tujih studijih, brez dvoma pozitivno pretresli in vam razmigali zakr-nele zadnjice.

Zabavljاشko in domiselno plat skupine so pred tebe ekrani izkusili mnogi reko video spota za pesem "Hawaiian club", delo režiserja Vena Jemeršiča (Perfo Prod. v koprodukciji TV SLO). Na tebe zaslonih pa se je odlično obnesel tudi video "Mar-

ket Sweets", avtor je režiser Boris Petković - Oli, v katerem nastopa tudi znani posnemovallec Elvisa Presleyja Oskar Trobec iz Vrtovč. Nekaj gradiva za spot je bilo posneto na koncertu Elvis Jackson v Hali Tivoli, ko so nastopili v vlogi predskupine The Offspring. Elvis Jackson bodo pomlad in poletje preživeli na koncertnih odrih, vabljeni so na nastope po Švici, Avstriji, Italiji, Srbiji itd.. Pri nas bomo z njimi noreli na prizorišču nekaj festivalov, obenem tudi na domačem terenu.

web stran: www.elvisjackson.com

PSYCHO-PATH

Psycho-Path so, če ste pozabili, nase opozorili že s prvencem "Jiu Jitsu", izdanim v samozaložbi leta 1997. Oster in brezkompromisen, a vedno dovolj melodičen kitarski rock so z albumom "Autoerotic" (1999) in živim izdelkom "Terminal" (Multimedia rec., 2000) ponesli glasno onstran meja. V sedmih letih intenzivnega delovanja so si prislužili številne lovorike in priznanja (dvakrat zapored Bumerang za najboljši bend leta - Studio City), pesmi imajo objavljene na številnih kompilacijah doma in na tujem, posneli so pet videospotov, izpeljali štiri uspele srednjeevropske turneje, sodelovali so pri filmu Varuh meje (režija Maja Weiss, premiera pomladi 2002), uveljavili so se kot koncertna skupina (nastopili so med drugim na festivalih kot so Beach Bum '97, '99 - Italija, Pepsi Sziget '98 - Madžarska, A&M '96, '98 - Hrvaška, Westfalen festival '97 - Nemčija, Q-Pop festival '98 - Nemčija, Voice Of Art '98, 2000 - Nemčija, Eurosonic'01 - Groningen, Nizozemska, in še bi lahko naštevali.). Predlani in lansko leto so prepričali na Bizarre festivalu (Nemčija, www.bizarre.de, 40.000 ljudi, veliki oder). Novembra 2000 so uspešno odigrali klubsko turnejo po Italiji, lani avgusta in septembra so se mudili na Skandinavski turneji, "Air Rager", "Recogni-

tion" in "No-Fi" pa so alter hiti, s katerimi so Psycho-Path pustili viden pečat na slovenski in evropski glasbeni sceni. Najboljše pa očitno še prihaja!

web stran: www.psychoz.com

NIOWT

Niowt se na evropski glasbeni sceni pojavijo l. 1997 z izidom prvega albuma pri nemški založbi Chrom Records. Album je izredno dobro sprejet, mediji pa skupino označijo za "Siouxes naslednjega tisočletja" (Zillo, Gothic). Po izidu sledijo številni koncerti v Nemčiji, Avstriji in Sloveniji. L. 1998 Niowt prejmejo nagrado Maršev gojzar za najboljšo skupino in album leta. Naslednje leto in pol Niowt snemajo material za drugo ploščo z naslovom "Loverboy", ki izzide julija 2001 pri založbi Chrom Records. Poleti 2000 Niowt igrajo na mnogih festivalih v Italiji in Sloveniji, v novembru se začne vrteti video za skladbo Freak iz novega albuma, 12. novembra pa Niowt nastopijo kot predskupina Him v ljubljanski Hali Tivoli. Letos je uspešno predstavljen video za pesem Loverboy (režija Ven Jemeršič), skupina je prejela Maršev Gojzar za skupino leta, obenem je bila letos nominirana za nagrado Bumerang (Studio City, TV SLO 2) v isti kategoriji. Pomladi in preko poletja pa jih čaka več festivalskih nastopov na tujem. Med drugim največji dark-goth festival Wave Gotik Treffen maja v Leipzigu, Nemčija.

web stran: www.niowt.com

+ Preostali:

RODRIGUEZ (AU)
HIT ET NUNC (SLO)
ŠTIRJE PRAVI DEDCI (SLO)
ZEUS FABER (HR)
WRECK (SLO)
BABIES (HR)
CHANG FFOS (HR)
MAN ZERO (HR)
WRONG (SLO)
NEUVRŠČENI (SLO)
THE FAREWELL REASON (HR)

MIKK-ove DELAVNICE V POLETNIH POČITNICAH

RAZPIS ZA SODELOVANJE NA MIKK-ovem POLETNEM GLEDALIŠKO-FILMSKEM TABORU 2002

Gledališče in oder sta tesna spremljevalca človeka že od nekdaj. Velikokrat se, predvsem mladi, želijo poizkusiti tudi v odrskem izražanju, vendar pogosto že na začetku naletijo na probleme (kako izbrati/napisati tekst, kako določiti vloge igralcem, kako oblikovati vloge, kako postaviti igro v prostor, kako režirati,...) in na žalost brez pomoči, marsikatera gledališka skupina odneha že na začetku.

Da bi pomagali prebroditi te začetne težave in mladim, željnim igranja, ponudili pogled v čisto praktično nastajanje gledališke predstave, smo se odločili, da bomo organizirali poletni gledališko-filmski tabor. Ob vsem tem pa bi s poletnim taborom ponudili mladim možnost kreativnega in kvalitetnega preživljanja prostega časa med počitnicami.

Udeleženci tega tabora bodo skozi vse dni ustvarjali konkretno gledališko predstavo (od izbire teksta do odra) in jo zadnji dan delavnice tudi uprizorili. Z izkušnjami, ki bi si jih tekom tabora pridobili, bi jim bilo veliko lažje ustvariti svojo pred-

stavo v šoli, v svoji občini, kulturno-umetniškem društvu ali mladinskem klubu.

Prav tako se bodo mladi preizkusili v filmu, spoznali bodo nastanek filma in delček tabora spremenili v film, ki bo ostal kot zapis ustvarjanja neke generacije.

Tretji del tabora pa bo namenjen sprostitvi in motivaciji.

KDAJ, KAM in ZAKAJ?

V od 12 do 18. avgusta 2002 (odhod 11.08. v večernih urah), se bomo z udeleženci tabora odpravili na mirno lokacijo, nekam na naše prelepo Goričko (Dom borcev na Vaneči) in v naravi sprostiti in usmerili energijo v konstruktivno in zabavno nastajanje lastne gledališke in filmske predstave.

Nastanili bi se v izbranem domu, skrbeli sami za prehrano in čistočo doma, čez dan pa se posvetili našemu primarnemu delu - kreativnemu ustvarjanju. Čez dan torej delo, ob večerih pa družabne aktivnosti s kitaro in družabnimi igrami. Tak ritem življenja v "divjini" bi bil vseh šest dni, sedmi dan pa bi bil dan za našo

"taborsko" predstavo, katero bi si lahko prišli ogledat vsi, ki bi jih zanimalo, kaj smo v preteklem tednu ustvarili. Po predstavi bi sledil, seveda, družabni večer za vse udeležence tabora in obiskovalce, naslednje jutro pa slovo in odhod domov.

MENTORJI TABORA

- gledališki del - Gorazd ŽILAVEC
- filmski del - Aleš NADAI
- sprostitveno-motivacijski treningi - Alojz RUHITELJ

POGOJI ZA SODELOVANJE

Tabor je namenjen mladim med 17. in 25. letom starosti, ki se želijo poizkusiti v filmskem in odrskem izražanju.

Mladi, ki se boste prijavili na omenjeni tabor, boste ob prijavi vplačali kotizacijo v višini 5.000,00 SIT.

MIKK-ove DELAVNICE UPORABNIH UMETNOSTI

Pa bomo končno začeli. Počitnice so ravno pravšnji termin, da se spustite v tridimenzionalno ustvarjalnost. Začeli boste s kiparstvom. Vsi, ki vas navdušuje kiparjenje, pa naj bo to iz gline ali mavca, boste imeli priložnost, da izdelate svoje prve kiparske stvaritve.

Spoznali boste osnove tridimenzionalnega likovnega dela. Delavnica se bo dotikala klasičnih kiparskih tem, kot sta portret in mala figura.

Udeleženci delavnice boste lahko izbrali med dvema temama:

- MALA FIGURA- kroki
- KAKO SE NAREDI MAVČNI ODLITEK RELIEFA

KDAJ IN KJE?

MIKK M. Sobota od 08.07. do 13.07.2002, med 10. in 14. uro.

Prvi del delavnice bo potekal v prostorih MIKK-a (08. - 11.07.2002). Ta del bo namenjen kiparjenju iz gline. Delavnica se bo 12. in 13. julija preselila na letališče Rakičan, kjer bo potekal MIKK-ov festival "TE MIKKA?". Tam boste mladi kiparji delali mavčne odlitke.

MENTORICA DELAVNICE

Robertina ŠEBJANIČ, absolventka Šole uporabnih umetnosti FAMUL STUART

Rok za prijavo na obe delavnici je 30.6.2002 !!!

*Vse informacije dobite na:
MIKK-ova info pisarna,
Ul. Štefana Kovača 23,
Murska Sobota*

*in po e-pošti: mikk.ms@siol.net
tel: 02/ 534 98 90*

Mladi raziskovalci na drugem srečanju v Murški Soboti

Zveza za tehnično kulturo Slovenije je na Gimnaziji v Murški Soboti pripravila drugo srečanje osnovnošolskih mladih raziskovalcev. Slednji so pred strokovno komisi-

jo predstavili raziskovalne naloge s področij fizike in astronomije, matematike, kemije, biologije, ekologije, računalništva in informatike, tehnike, slovenskega jezika in književnosti, etnologije, soci-

ologije ter psihologije. Šlo je za edino tovrstno prireditev mladih raziskovalcev osnovnošolcev na državni ravni. Srečanje se je končalo s podelitvijo priznanj najboljšim mladim raziskovalcem.

Galerija Murska Sobota

Razstave in prireditve

Na željo obiskovalcev razstav smo v Galeriji Murska Sobota pripravili ciklus umetnostno zgodovinskih predavanj iz klasičnega slikarstva. Predava Robert Inhof. Aprila je bilo prvo predavanje o staronizozemskem slikarju Hieronymusu Boshu. Predavanje je bilo dobro obiskano in dobro sprejeto. Sledila bodo nova predavanja, v načrtu so teme o Leonardu da Vinciju, Van Goghu in o ponaredkih v umetnosti.

Srečanje s Suzane Kiraly - Moss

Del maja in začetek junija je bil v naši galeriji v znamenju razstave fotografij akademskega slikarja Jožeta Denka. "Pri predstavitvi makrokozmosa vidimo, da ravno tisti del Denkove fotografije, ki bi lahko izzvenel konzervativno, s svojimi sončnimi zahodi, meglicami in oblaki, postane avtorjeva melanholična retorika. Z njo Denko izraža svoj, izključno osebni odnos - ne do kateregakoli sveta, ampak do svojega lastnega sveta." (Iz spremne besede Roberta Inhofa k razstavi Jožeta Denka).

Otvoritve razstav so v Galeriji Murska Sobota predvidene za prvo polovico v posameznem mesecu.

Vsak prvi četrtek po otvoritvi posamezne razstave je za obiskovalce, ki želijo izvedeti kaj več o razstavljeni umetnosti, organizirano strokovno vodstvo mag. Franca Obala ali kustosa Roberta Inhofa. Srečanja s posameznimi umetniki pa pripravlja Jelka Gederkosi, informatorka galerije.

Ob pregledni razstavi slik SUZANNE KIRALY MOSS je bilo opravljeno strokovno vodstvo, ki je obiskovalce navdušilo za sprejemanje in razumevanje njenih pestrih barvnih umetnin.

Srečanje z umetnico je bilo v petek, 3. maja, ob 17. uri. Med pri-

jetnim druženjem so obiskovalci spoznali umetnico skozi njena likovna dela, pesmi ter s pomočjo zgodb o življenjskih prelomnicah in njenih sanjah.

Trenutno je v Galeriji Murska Sobota razstavo skulptur in objektov SILVIJE ARC POPOVIČ. Odrpta je bila 14. junija, na ogled pa bo do 7. julija. Strokovno vodstvo po razstavi bo v četrtek, 21. junija, ob 17. uri.

Srečanje z umetnico - kiparko nam bo približalo svet skulptur malih in velikih dimenzij.

Monografska razstava Robert Černelč bo odrpta od 12. julija do 4. avgusta.

Strokovno vodstvo po razstavi in srečanje z umetnikom pa nam bo predstavilo njegov pogled na likovno umetnost in svet filma.

Za obiskovalce je galerija odprta po naslednjem urniku:

torek - petek: 8.00 - 18.00

sobota: 10.00 - 12.00

nedelja in prazniki: 9.00 - 12.00

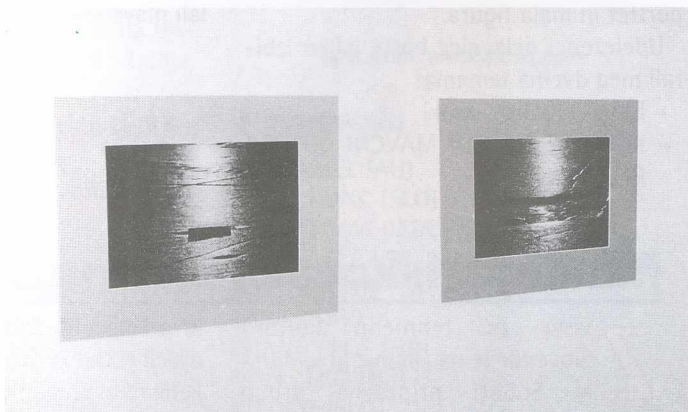
ponedeljek: zaprto

Za vse najavljene ogledje je galerija odprta tudi izven delovnega časa. Nakup umetniških del članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije v komisijski prodajalni je možen od torka do petka v navedenem delovnem času

JOŽE DENKO - FOTOGRAFIJE

Stene soboške Galerije so ves minuli mesec krasile fotografije akademskega slikarja Jožeta Denka, ki je svojo izbrano kolekcijo fotografij naslovil s preprostim naslovom - Fotografije. Motivika večine fotografij zajema sončni zahod, ki je po eni strani prezrta, po drugi pa povsem izrabljena.

Kot navaja v spremni besedi kataloga kustos galerije Robert Inhof, hoče Denko z njimi ponovno vzpostaviti odnos med makro- in mikrokozmosom, kakršen se nam je razkril že v slikarstvu severnjaške romantike. Denku pri tem ne gre za videz stvari, pač pa za nagovarjanje nevidnega bistva, ki ostaja skrito za tančico vidnih naravnih fenomenov. V Denkovih fotografijah bi zaman iskali ljudi, ki bi s svojo navzočnostjo skazili trenutek napetega pričakovanja, so pa prisotni različni artefakti, ki posredno kažejo na prisotnost človeka, vendar v preteklem času. Tako je narava v Denkovih fotografijah prečiščena narava.

Fotografije Jožeta Denka

G.G.

Bel Canto

Petletnica lepega petja

24. maja je bil ob peti obletnici pričetka delovanja vokalne dekleške skupine Bel Canto (Lepo petje) v cerkvi sv. Nikolaja v Murski Soboti celovečerni koncert. Pod umetniškimi vodstvom Gabrijele Bratina so mlade pevke zapele dela domačih in tujih ustvarjalcev zborovskih skladb vse od renesanse do današnjih dni, slišali pa smo tudi nekaj slovenskih narodnih. Skupino Bel Canto poznajo že skoraj po vsej Sloveniji, v prihodnjem letu pa načrtujejo tudi več nastopov v tujini.

Od leve proti desni: Janja Gruškovnjak, Aleksandra Balazic, Klavdija Zdravec, Mihaela Šeruga, Metka Zavec, Gabriela Bratina, Milena Zavec, Tatjana Hozjan, zadaj: Nuša Razdejšek, Metka Horvat

Male baletke zaplesale Hrestača

Prav imenitno so mlade baletke in baletniki soboške glasbene šole konec maja v grajski dvorani odplesali dve sliki baleta Hrestač. Tako so prvič samostojno pokazali, kaj počnejo v najmlajšem programu soboške Glasbene šole. S poukom klasičnega baleta so namreč na tej šoli začeli šele pred dvema letoma, tako da je učiteljica Ljiljana Keča - Rošker lahko predstavilo pripravila samo z učenkami in učenci pripravnice ter prvega in drugega razreda. Zanimanje za pouk klasičnega baleta je precejšnje, saj je bilo na začetku izteka-jočega se leta vpisanih 37 učenek in učencev. Na novo se je v majskem roku že vpisalo nekaj učenek, gotovo pa jih bo prišlo še kaj na sprejemni preizkus v avgustu.

Prostorske težave Glasbene šole in še posebej pouka baleta, ki zahteva primerno veliko in opremljeno dvorano, ne bodo rešene tako hitro, kot je kazalo konec lanskega leta. Ministrstvo za šolstvo je namreč odsvetovalo gradnjo nove soboške glasbene šole v sklopu poslovno - stanovanjske zgradbe ob Kocljevi ulici, je pa v letu 2004 pripravljeno sofinancirati 40 odstotkov naložbe v novo šolo. V mestni občini Murska Sobota že iščejo primerno zemljišče in pripravljajo vso dokumentacijo, saj bo potrebno oddati ministrstvu gotove projekte do marca 2003.

Srce cigansko

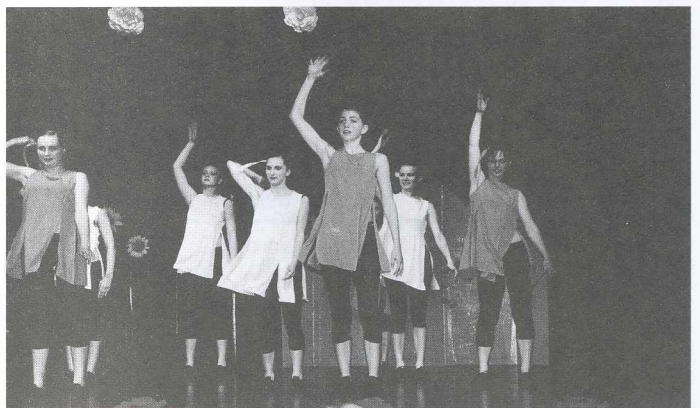

Orkester Bobana Markoviča na odru grajske dvorane

Okrog 120 obiskovalcev v soboški Grajski dvorani kar ni hotelo nehati ploskati in skandirati, zahtevali so namreč dodatek ob zaključku koncerta Orkestra Bobana Markoviča. To je bil prvi nastop te skupine v naših krajih. Orkester sestavlja skupina Romov iz Vladičinega Hana v južni Srbiji, ki se ne uče in ne igrajo po notah, ampak po posluhu. Gre za pihalno godbo, ki je v zadnjem desetletju v svoje predale pospravila največ nagrad z osrednjega festivala tovrstnih pihalnih godb v Guči. Lansko leto je osvojila tudi naslov prvega orkestra.

Prva predstava plesne šole Fitko

Iz enega trenutka ustvarjalnosti jih nastane več. Ideja da idejo in nastane plesna predstava. Zgodba o palčicah v deželi rož od rojstva do ljubezni, ljubosumja. Zgodba odrasčanja, zgodba slehernega izmed nas.

Tako se je tudi Nina Fras, voditeljica in koreografinja Plesne šole Fitko, s skupino svojih plesalk in plesalcev odločila pripraviti samostojno plesno predstavo. Poimenovali so jo V vrtincu ljubezni in ljubosumja. Skupina se je 14. maja predstavila na premierni, 28. maja pa še na redni predstavi v soboški Grajski dvorani.

Člani skupine so: Dana Lešnik (25 let), Irena Škaper (22), Sanela Kovač (21), Dejan Zečevič (20), Ana Raščan (17), Andreja Novak (16), Tamara Zrim (16), Mirica Marič (14) in Tea Vujič (13).

Fotosafari in razstava Zeleno

Fotoklub Murska Sobota, ki ga kot predsednik vodi Igor Kolenko, je 1. junija pripravil izlet v visokogorje Savinjskih oziroma Kamniških Alp, vodil pa jih je dolgoletni planinec in fotograf Lado Klar. Dva dni za tem pa so v kavarni Jelša odprli razstavo fotografij članov soboškega Fotokluba pod naslovom Zeleno. Na tokratni razstavi, odprta bo do letošnje jeseni, razstavlja devet članov Fotokluba: Ivo Borko, Jože Denko, Igor Kolenko, Lado Klar, Dani Mauko, Simon Petrovič, Jože Pojbič, Miran Rojko in Dominik Šteiner.

Veter v laseh, s športom proti drogi 2002

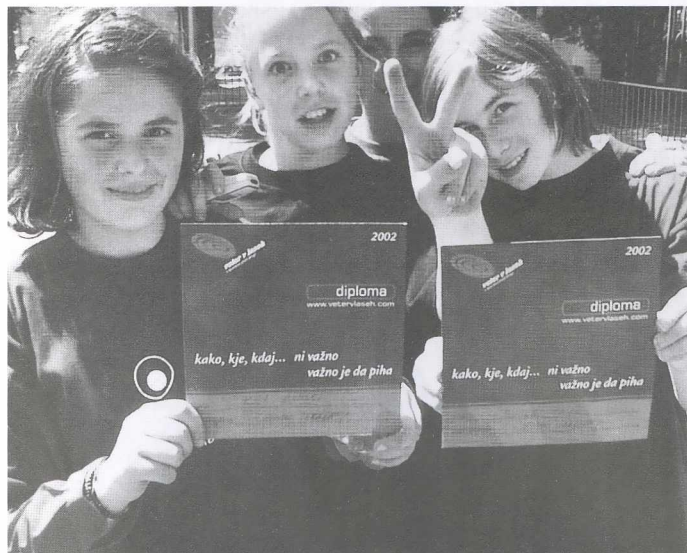
Veliko mladih udeležencev

Tudi letos je župan Mestne občine Anton Slavic podpisal pismo o nameri za sodelovanje v športno humanitarni akciji »Veter v laseh, s športom proti drogi 2002« in bil tudi njen pokrovitelj. Vseh športnih tekmovanj in likovnega izražanja se je udeležilo čez 200 osnovnošolcev iz vseh soboških osnovnih šol in Osnovne šole Bakovci. Odzvala se ni nobena od srednjih šol, čeprav so bile k akciji povabljene. Vsa tekmovanja so bila 30. maja na športnih igriščih Društva Partizan v Mladinski ulici.

Letošnja akcija poteka po vseh večjih mestih ter prerašča v pravcato gibanje. Vsi skupaj si prizadevamo ponuditi mladostnikom drugačen, dejavnejši način preživljanja prostega časa.

V zadnjih letih smo pridobili mnogo pokritih in zunanjih športnih površin, ustanovljenih je veliko klubov in društev, v katerih imajo mladi možnost za rekreacijo.

Seveda pa ne moremo mimo staršev otrok, ki jim stojijo ob strani, jih spodbujajo in spremljajo na prireditvah.

Mladi so se po posebnih pravilih, prilagojenih za to akcijo, pomerili v košarki, nogometu, v hitrostnem rolanju in likovnem izražanju. Velik delež k izvedbi akcije so prispevali vodje klubov in sekcij, športni pedagogi in športni delavci iz Športne zveze ter klubov. Na koncu smo bili zmagovalci vsi, ki smo si raje izbrali šport kot drogo. Vsi udeleženci so prejeli spominske diplome in majice z logotipom akcije.

Najuspešnejši so si zaslužili sodelovanje na sklepni vseslovenski prireditvi v Sežani.

Jože Stvarnik

10 let motokluba VETERANI M. Sobota

Zametki kluba segajo dvajset let nazaj. Klub povezuje ljubitelje avtomobilov z obeh strani Mure, prihajajo pa tudi z drugih krajev Slovenije. Ustanovitelji so bili: Vladimir Jelen (prvi predsednik), Jože Gomboši, Ludvik Hari, Edo Berden, Štefan Ružič, Bojan Šulek, Jožef Titan, Drago Kranjec, Franc Kerec in pokojni Josip Kunc. Klub redno prireja rallye, vsakokrat po drugih pomurskih krajih. Na ta način želijo predstaviti lepote naše pokrajine.

Klub ima več kot 300 članov, aktivnih je 160. Prevladujejo lastniki motornih koles, najstarejša so bila izdelana še pred letom 1925. Sodelujejo z drugimi klubi po Sloveniji, Avstriji, na Hrvaškem in Madžarskem.

Lani so praznovali deseto obletnico ustanovitve, letos pa pripravljajo 11. mednarodni rally »Prekmurje 2002«, razstavo vozil z nočnim rallyem, drugi potojoči muzej starodobnikov po cestah treh dežel in sklepno slovesnost ob razglasitvi državnih prvakov za leto 2002.

Jože Ružič

Atletski klub Pomurje

Zadovoljni z lanskimi rezultati

S prihodom Bele Pavliča na krmilo AK Pomurje pred nekaj leti je klub doživel nove in nujno potrebne spremembe. Pogoji dela so se občutno izboljšali; po zaslugi Pavliča in novega upravnega odbora so bile rdeče številke v klubski blagajni za razliko od preteklosti bolj izjema kot pa pravilo. Za Sonjo Roman so s strani soboškega podjetja Pomgrad uspeli podpisati tudi večletno individualno pogodbo, kupili so atletske naprave za skakalce ter klubski kombi.

Klub so lani razglasil za najboljši športni kolektiv v Mestni občini. Atleti in atletinje – od pionirjev do članov, so na državnih, pokalnih in reprezentančnih tekmovanjih doma in v tujini osvojili kar 32 odličij, od tega 14 zlatih, 8 srebrnih in 10 bronastih. Po besedah Pavliča velja pri tem posebej izpostaviti šestnajstletno skakalko v višino Karmen Grnjak, ki je lani uspešno tekmovala tako v pionirski kakor tudi v mlajši mladinski konkurenci in je od 32 kljubskih medalj sama osvojila kar deset. Kot večkratna državna prvakinja je bila še kot pionirka lani tudi udeleženka svetovnega prvenstva za mlajše mladinske kategorije na Mad-

žarskem. S 172 preskočenimi centimetri pa gotovo sodi med največje slovenske skakalne upe. To potrjuje tudi tretje mesto v izboru slovenskih atletov leta 2001 v mlajši mladinski konkurenci. Veliko priznanje zanjo je tudi vabilo, ki ga je dobila za šolanje in treniranje v Bostonu v Združenih državah Amerike.

Z državnimi naslovi in drugimi odličji s teh tekmovanj, od kroša do tekov na 800 in 1.500 metrov, je visoke tekaške kvalitete tudi lani potrdila dvaindvajsetletna Sonja Roman, najboljša športnica Pomurja.

Veliko obetajo skakalec v višino Miha Žalik, ki je bil lani tudi med udeleženci svetovnega prvenstva za mlajše mladince, pa metalec krogle in diska Gregor Lenarčič, skakalka v daljino Anja Cipot, skakalec s palico Radovan Jokanović, metalec kopja Renato Felkar, sprinterji David Horvat, Gregor Kranjec, Tadej Šiftar, Aleš Kociper, Tomaž Roudi in tekačica na srednje proge Lučka Cvetko. Aktivni pa ostajajo tudi nekateri že prekaljeni člani. Med njih se vračata Tomaž Horvat in Samo Pelcl, zaradi poškodbe pa že nekaj časa počiva Davorin Čeleš.

Geza Grabar

Pikado pri ŠD Žarek

Športno društvo Žarek pri Zvezi društev cerebralne paralize Slovenije Sonček, ki ga vodi Davorin Dervarič, je 25. maja v Spodnjih Vrtičah pri Zgornji Kungoti organiziralo športno srečanje svojih članic in članov v metanju pikada. Nastopilo je kar 45 tekmovalk in tekmovalcev iz vse Slovenije. Zmagal je Zvonko Lilek iz mariborskega društva, Prekmurci pa so se uvrstili takole: 7. Darko Kosi (341), 9. Bojan Poredoš (327), 11. Robi Kuzma (300), 19. Robi Potočnik (265) in 39. Davorin Dervarič (152).

Meddržavno srečanje paraplegikov

Že vrsto let potekajo rekreativno-športna in družabna srečanja invalidov sosednje Madžarske ter paraplegikov iz dežele ob reki Muri. Predsednik Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije Matija Merklin je dejal, da so se letos že petič srečali z invalidi z Madžarske. V Kulturnem domu v Dobrovniku je bilo tekmovanje v šahu, zmagali pa so madžarski invalidi iz kluba Rodata (Budimpešta), izid je bil 3:1. Še istega dne popoldne je bilo na sedežu DPPP v M. Soboti tekmovanje v metanju pikada. Tu so bili z 2:1 boljši gostitelji.

Upokojenci in invalidi ribiči

Društvo upokojencev Krog je pri Lukačevi gramoznici v Krogu 12. maja zbralo kar 30 ljubiteljev ribištva. Kar 12,85 kg rib je nalovil zmagovalc Štefan Ozvatič iz Kroga, ki je ta dan ujel tudi največjo ribo, težko kar 8,15 kg.

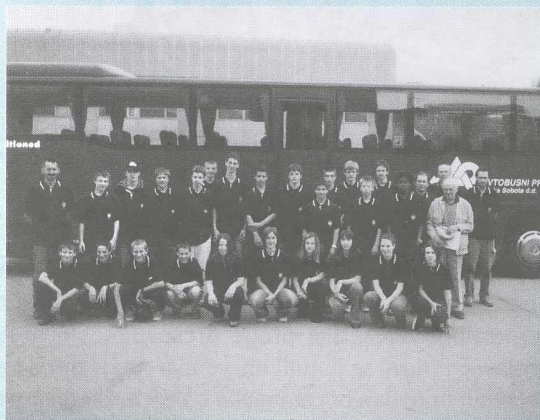
Naši uspešni na drugih igrah šolarjev v Celju

V Celju so bile druge Slovenske igre šolarjev. Sodelovalo jih je 200, tekmovali pa so v atletiki, plavanju, rokometu in tenisu. Atleti Gregor Kranjec, Denis Hamler, David Horvat, Dejan Čeleš, Amela Zekovič, Diana Smej, Marinka Horvat, Patricija Kavaš in Alja Voroš s trenerjema Andrejem Brinarjem in Tiberijem Lebarjem so bili ekipno najboljši (šest prvih, dve drugi in pet tretjih mest). Rokometaši s trenerjem Antonom Buzetijem so bili tretji, igrali pa so

Mitja Kozelj, Matjaž Titan, Vasja Kozelj, Primož Plej, Primož Duh, Luka Buzeti, Egon Prelec, Matej Čerpnjak, Leon Ružič, Primož Sreš in Uroš Smodiš. Uroš Gajšek je popeljal na teniški turnir svoja varovanca Marušo Fujs in Bena Šiftarja, bila sta šesta.

Skupno je bila Murska Sobota tretja, naslednje igre šolarjev leta 2003 pa bodo pri nas.

Stanko Kerčmar

Magister Ludvik Domjan

Dvaindvajset kolin in štiri poroke v eni zimi

V Murski Soboti živi že več desetletij, toda zaradi njegovega dela ga pozna skoraj celo Pomurje. Kot veterinar je namreč obiskal na stotine kmetij v deželi ob Muri in pozdravil še veliko več živali, pri tem pa še vedno poudarja, da so najpomembnejše vezi, ki so se stkale med njim in ljudmi, ki jih je spoznal med svojim terenskim opravilom. Zadnjih dvanajst let je v pokoju, toda večina tistih, ki kdajkoli stopate vsaj po Slovenski ulici v Murski Soboti, ga še vedno srečujete. Do nedavnega je bil razpoznavni znak prijaznega gospoda črni psiček, od katerega se nikoli ni ločil na svojih sprehodih. Drugi, ki obiskujete nogometne tekme, pa ga poznate kot zvestega navijača nogometnega kluba Mura. Sicer pa lahko že v teh uvodnih vrsticah zapišemo, da čeprav se je rodil v Brezovcih, si je magister Ludvik Domjan že zdavnaj zaslužil naziv pravega Sobočana.

Najprej kemija, nato veterina

Najprej je bil Ludvik Domjan navdušen nad kemijo. Uspešno je opravil prvi letnik, nakar so študente zaprosili, da bi sodelovali pri gradnji železniške proge Brčko-Banoviči v nekdanji Jugoslaviji. Prijavil se je tudi on, vendar mu je odhod med mlade v delovnih brigadah onemogočila bolezen, kar ga je zelo potrlo, še

posebno ker je svojim kolegom s fakultete, ki so prav tako odhajali v Brčko in Banoviče, obljubil, da jim bo zagotovo pomagal pri gradnji. Zato je naslednje leto vpisal veterino. Pravzaprav se ni mogel takoj odločiti, pa so mu doma prigovarjali, da naj raje izbere študij, kjer mu ne bo treba čepeti v tovarnah ali sedeti v pisarni. Poleg tega je v tistih časih veterinarjev primanjkovalo. Pa je šel. Leta v Ljubljani so mu kot mlademu študentu prinesla veliko izkušenj. »Študija pa nisem dokončal v rekordnem času,« se je nasmehnil magister Domjan: »Moja mati si je namreč med delom na kmetiji zlomila ključnico in moral sem domov, saj je bilo potrebno očetu pomagati na kmetiji. Tisto zimo sem bil v Brezovcih na dvaindvajsetih kolinah in štirih porokah, kar je bilo občutno preveč. Čimprej se je bilo potrebno vrniti v Ljubljano in dokončati študij.«

S kolesom na Hodoš

To je tudi storil. Po končanem veterinarskem stažu v prestolnici, se je vrnil v Prekmurje, kjer je dobil službo na veterinarski postaji. »Bilo nas je tako malo, da bi nas lahko preštel na prste ene roke. Avtomobilov ni bilo, zato smo se po terenu najprej vozili s kolesi. Spominjam se, da sem se s kolesom peljal na Hodoš, kjer je bilo potrebno pozdraviti prašiča. Pozneje so nekateri že imeli prve avtomobile in na našo prošnjo so nas potem zapeljali na goričke, ravenske ali dolinske kmetije. Svojega dela

nismo opravljali samo v Prekmurju ali v bližnjih krajih čez Muro. Velikokrat je bilo treba iti vse tja do Ormoža.« Največ izkušenj in znanja si je magister Domjan pridobil pri zdravljenju govedi.

Zadnji je bil Gigi

Z živalmi pa se magister Domjan ni srečeval samo na terenu. Tudi doma je imel vedno hišnega ljubljence. »Čeprav sam malih živali nikoli nisem zdravil, saj so v mojo domeno spadale predvsem krave, sem jih imel vedno rad,« pravi Ludvik Domjan. Dolga leta smo ga videvali, kako se je po Slovenski ulici sprehajal s svojim črnim psičkom Gigijem. »A na žalost je tako, da je življenje psičkov krajše od življenjske dobe ljudi. Gigi je bil star že šestnajst let,« nam je razložil magister Domjan. Kljub temu bo skrb za živali vedno ostala v srcu Ludvika Domjana.

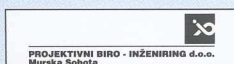
Dejan Fujs

SOBOŠKI DNEVI 2002

Organizatorji:

Mestna občina Murska Sobota, Turistično društvo Murska Sobota in Zveza kulturnih društev Murska Sobota

Soboške dneve 2002 so omogočili:

S

obošk dnevi

24. junij - 30. junij 2002

PONEDELJEK, 24.6. mestno središče

- Ob 19.00 Otroški program / koncert
ČUKI
- Ob 20.15 Koncert slovenske ljudske
glasbe
KATICE

- Ob 20.45 Otvoritev Soboških dnevov
Slavostni nagovor
župana Mestne občine
M. Sobota
ANTONA SLAVICA

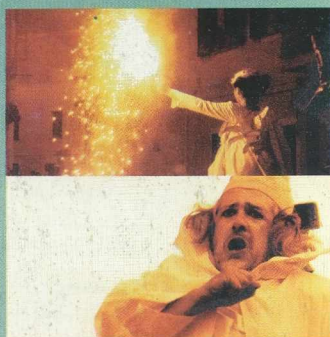
- Ob 21.00 Koncert
VLADO KRESLIN
z Malimi bogovi

- Ob 22.20 **OGNJEMET**
- Ob 22.45 Koncert - 2. del
ČUKI

ČETRTEK, 27.6. mestni park

- Ob 19.00 Otroški program
lutkovna predstava
ČRVIVA ZGODBA
- otroški oder
- Ob 20.00 Gostovanje FOLKARTA
Folklorna skupina
»Armagh Cultural &
Heritage Group«, **IRSKA**
- glavni oder
- Ob 20.00 Gostovanje FOLKARTA
Folklorna skupina
»Compania de danza
Folklorica del Estado de
Tlaxcala«, **MEHIKA**
- glavni oder
- Ob 21.00 Predstava uličnega gledališča
**MACCHINAZIONE... Teatre
en vol, ITALIJA**
- povorka

- Ob 22.00 Koncert
SOULFINGERS, HRVAŠKA
- glavni oder

PETEK, 28.6. mestni park

- Ob 19.00 Otroški program / ples
**DOMAČE OTROŠKE
PLESNE SKUPINE**
- glavni oder
- Ob 20.00 Gostovanje FOLKARTA
Folklorna skupina »Kapetan
Mitrousis«, **GRČIJA**
- glavni oder
- Ob 20.00 Gostovanje FOLKARTA
Folklorna skupina
»Lyubota«, **RUSIJA**
- glavni oder

- Ob 21.00 Predstava uličnega gledališča
**ALAKAZAM Al Millar,
NOVA ZELANDIJA**
- pred odrom

- Ob 21.30 Koncert
**OCHO RIOS - Orquestra
salsa, ITALIJA**
- glavni oder

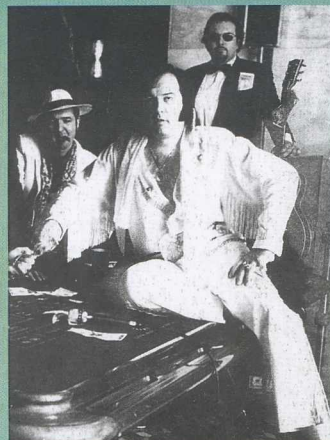
- Ob 23.00 Koncert
GAUCHO
- glavni oder

SOBOTA, 29.6. mestni park

- Ob 19.00 Koncert za mlado in staro
ADI SMOLAR
- glavni oder
- Ob 20.30 Predstava uličnega gledališča
**ARIZONA JONES,
AVSTRALIJA**
- pred odrom
- Ob 21.00 Koncert
THE BEATLES, AVSTRIJA
- glavni oder

- Ob 23.00 Koncert
**ELVIS & The Wheels of
Fortune, ITALIJA**
- glavni oder

NEDELJA, 30.6. mestni park

- Ob 18.00 Otroški program / gledališka
predstava
OD KOD SI KRUHEK
- otroški oder

- Ob 19.00 Koncert narodno-zabavne
glasbe **PTUJSKIH 5**
- glavni oder

